

5626

ΤΑΚΡΙΡΙΑ ΤΙΝΑ
ΤΟΥ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΥΛΗΝ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ
ΤΩΝ
ΣΤΑΥΡΙΩΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΕΞΙΣΛΑΜΙΣΕΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1909

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Τὸ ἀνὰ χεῖρας φυλλάδιον περιέχει τὰ ἀναλυτικώτερα ἐκ τῶν ὑπὸ διαφόρους ἡμερομηνίας εἰς τὴν Σ. Κυβέρνησιν ὑποβληθέντων ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τακριτίων, ἀφορῶντα εἰς τὸ ζήτημα τῶν Σταυριωτῶν καὶ τῶν βιαίων ἐξισλαμίσεων. Οἱ ἐν διαφόροις μέρεσι τῶν ἐπαρχιῶν Χαλδείας, Τραπεζοῦντος καὶ Ροδοπόλεως ὑπὸ τὸ γνωστὸν ὄνομα Σταυριῶται ἐγκατεστημένοι χριστιανοί, ἔνεκα τῶν καιρικῶν περιστάσεων κατὰ τὸ φαινόμενον ἀσπασθέντες τὸν Ἰσλαμισμόν, ἐν τῷ κρυπτῷ διετέλεσαν χριστιανοὶ μέχρι τοῦ ἔτους 1839 ἐξασκοῦντες ἀνελλιπῶς ἅπαντα τὰ θρησκευτικὰ χριστιανικὰ αὐτῶν καθήκοντα, ἀπὸ δὲ τοῦ Τανζιματίου καὶ ἐντεῦθεν, ἐπωφελοῦμενοι ἐκ τῆς πανδήμου διακηρύξεως τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ἐξεδήλωσαν δημοσίᾳ τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν πεποιθήσεις καὶ ἤρξαντο ζητοῦντες καὶ τὴν ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις ἐγγραφὴν αὐτῶν διὰ χριστιανικῶν ὀνομάτων καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς θητείας. Δυστυχῶς ὅμως, καθὰ καὶ ἐν τοῖς σχετικοῖς τακριτοῖς φαίνεται, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας καὶ ἐντόνους διαμαρτυρίας τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου πρὸς τὴν Σ. Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν, ὑπάλληλοι φανατικοί, οἷος ὁ Καϊμακάμης Ἄκ-Δᾶγ Ἐδὶπ βέης, μὴ ἔχοντες ἀντίληψιν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς ἀνεξιθρησκείας, ἐξήσκησαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀνηκούστους καταπιέσεις κατὰ τῶν ταλαιπώρων τούτων χριστιανῶν, προβάντες μέχρις ἐξορίας καὶ φυλακίσεως πολλῶν ἐξ αὐτῶν.

Ἄλλ' ἀπέναντι τῆς στάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ἐμμονῆς αὐτῶν εἰς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων των, μεθ' ὅλας τὰς κατ' αὐτῶν βιαιότητας, ὁ φανατισμὸς τῶν ὀργάνων τούτων τῆς ἀπολυταρχίας κατεδείχθη ἀνίσχυρος, ὅπως ἐκβίασεν τὴν συνείδησίν των. Ἐνεκα τούτου ἔπαυσε μὲν ἀπὸ τινος ὁ κατ' αὐτῶν διωγμὸς καὶ ἰδίως μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ συντάγματος, ἐξακολουθεῖ ὅμως ἡ Σ. Κυβέρνησις παραπλανωμένη νὰ μὴ ἀναγνωρίζῃ αὐτοὺς ὡς χριστιανούς καὶ νὰ μὴ καταγράφη αὐτοὺς ὡς τοιοῦτους ἐν τοῖς κυβερνητικοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις. Ἄλλ' ἤδη τρέφομεν τὴν ἐδραίαν

πεποιθήσιν ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ὅτι ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις θὰ θέσῃ ἐπὶ τέλους τέρμα εἰς τὰ δεινοπαθήματα τῶν ἀδελφῶν Σταυριωτῶν, ἀποδεικνύουσα οὕτω ὅτι σέβεται τὰς διατάξεις τοῦ συντάγματος καὶ ἐπιθυμεῖ εἰλικρινῶς τὸν ἥρεμον καὶ ἡσυχον βίον πάντων τῶν ὁθωμανῶν, εἰς οἵανδήποτε φυλὴν καὶ θρησκείαν καὶ ἂν ὑπάγωνται οὗτοι. Ἡ θρησκευτικὴ συνείδησις θεωρεῖται παρὰ πᾶσι τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστος. Διαλυθήτωσαν ἅπαξ δια παντὸς τὰ νέφη τοῦ φανατισμοῦ, ἅτινα ἐπεσκίαζον καὶ ἐπισκιάζουσι δυστυχῶς ἔτι καὶ σήμερον τὸν ὀρίζοντα τῆς ἡμετέρας Αὐτοκρατορίας, ὅπως οὕτω κραταιωθῇ αὕτη καὶ τὴν ἐμπρέπουσαν καταλάβῃ θέσιν ἐν τῇ χορείᾳ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων. Τὸ εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας. Γένοιτο.

Α'

ΤΑΚΡΙΡΙΑ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΥΡΙΩΤΩΝ

Τῇ Α. Ὑψ. τῷ ὑπουργῷ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν
Θρησκειμάτων

Ὑψηλότητε,

Δὲν ἀγνοεῖ ἡ Ὑ. Ὑψηλότης ὅτι ἡ πρώτη βᾶσις πάσης κοινωνίας εἶνε ἡ ἀσφάλεια τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς υπάρξεως τῶν ἀτόμων αὐτῆς ἀπὸ πάσης ἐπιβουλῆς καὶ προσβολῆς, καὶ ὅτι ἡ ἐξασφάλισις τῆς μὲν πρώτης ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν περὶ δημοσίας τάξεως νόμων τοῦ κράτους, ἀστυνομικῶν, ποινικῶν κτλ. τῆς δὲ δευτέρας, διὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως. Ἡ Κραταὶὰ Βασιλεία ἀπὸ τῆς ἀλώσεως ἥδη τῆς Κων]πόλεως νύδόκησε σὺν τῇ σωματικῇ νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὴν πνευματικὴν ὑπαρξιν τῆς Ρωμαϊκῆς κοινότητος, κηρύξασα τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως. Ἀπόδειξις τούτου ἡ ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Βερατίῳ ὑψηλὴ Αὐτοκρατορικὴ διαταγὴ ἡ αὐστηρῶς ἀπαγορεύουσα τὴν διὰ τῆς βίας ἐξισλάμισιν τῶν Ρωμαίων ὑπηκόων. Ὅτε δὲ πρὸ ἐβδομηκονταετίας περίπου ἐγνώσθη ὅτι εἷς τινα μέρη τῆς Αὐτοκρατορίας Ρωμαῖοι ὑπηκοοὶ ἠναγκάσθησαν ἐκ τοπικῶν καὶ καιρικῶν περιστάσεων ἐξωτερικῶς μὲν νὰ φαίνωνται ὡς μουσουλμᾶνοι, ἐν τῷ κρυπτῷ δὲ νὰ ὦσι χριστιανοί, τότε ἡ Κραταὶὰ Βασιλεία, πάνδημον παρέχουσα δεῖγμα σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, διετράνωσεν ἐνώπιον ὅλου τοῦ πε-

πολιτισμένου κόσμου διὰ τοῦ ὑψηλοῦ περὶ μεταρρυθμίσεων Φερμανίου τὴν ἐν τῷ Ὄθωμανικῷ κράτει τήρησιν τῆς ἀρχῆς ταύτης. Συνέπεια τῆς ὑψηλῆς ταύτης διακηρύξεως ἦτο ἡ ἄμεσος ἐκδήλωσις ὧν τῶν ἐν τῷ κρυπτῷ χριστιανῶν καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀναγνώρισις αὐτῶν.

Ἐν τούτοις ἦδη μετὰ πάροδον τοσούτων ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀναγνώρισεως τῶν χριστιανῶν τούτων, ὁ Καϊμακάμης Ἄκ Δ'αὖ πρὸ ἐπταετίας προέβη νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τοὺς αὐτόθι εὐρισκομένους ἐκγόνους τῶν Χριστιανῶν ἐκείνων ὅτι τοῦ λοιποῦ ἀπαγορεύεται αὐτοῖς τὸ νὰ προσεύχωνται ὡς χριστιανοὶ καὶ ὅτι ὀφείλουσι νὰ τελῶσι τὰ τῆς θρησκείας τῶν μωαμεθανῶν, μάλιστα ἐτόλμυσε νὰ ἐμποδίσῃ καὶ διαλύσῃ θρησκευτικὰς πράξεις, ὡς μνηστείας καὶ γάμους. Ἐνῶ δὲ τὸ Πατριαρχεῖον μετὰ λύπης πληροφορηθὲν τὴν ἀθέτησιν ταύτην τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ὑπέβαλε τὸ γεγονός τῇ Σ. Αὐτ. Κυβερνήσει διὰ τακριρίου ὑπὸ χρονολογίαν 15 Φεβρουαρίου 1314 (1899) πρὸς τὴν Ὑμ. Ὑψηλότητα καὶ ἀνέμενε τὴν διόρθωσιν αὐτοῦ, οὐ μετὰ πολὺν, κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ αὐτόθι πληθυσμοῦ οἱ ἀρμόδιοι ὑπάλληλοι ἀπήτησαν ἵνα καταγράψωσι τοὺς χριστιανοὺς τούτους ὡς μωαμεθανοὺς διὰ μωαμεθανικῶν ὀνομάτων, μὴ ἀναγνωρίζοντες τοὺς γάμους αὐτῶν καὶ τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ χριστιανοὶ οὗτοι δικαίως ἀντέστησαν δηλώσαντες ὅτι εἶνε χριστιανοὶ καὶ οὐχὶ μωαμεθανοὶ, ἡ ἐπιτόπιος ἀρχὴ προέβη νὰ συλλάβῃ τοὺς προκρίτους αὐτῶν καὶ ἐξορίσῃ εἰς τὰ γνωστὰ μέρη, τὸν δὲ ἀρχιερατικὸν αὐτόθι ἐπίτροπον ὡς κακοῦργον ὑπὸ φρουρὰν ν' ἀποστείλῃ εἰς Ἀγκυραν. Ἐκτοτε ἐπὶ διετίαν ἦδη, μεθ' ὅλας τὰς ἐπανελημμένας τοῦ Πατριαρχείου προφορικὰς τε καὶ γραπτὰς παρακλήσεις καὶ ἀποστολὰς πρεσβειῶν πρὸς τὴν Σ. Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν, οἱ χριστιανοὶ οὗτοι πιέζονται ὥπως δεχθῶσι τὸν ἰσλαμισμόν, οἱ πρόκριτοι αὐτῶν ἐπὶ τούτῳ κατακρατοῦνται ἐν τῇ ἐξορίᾳ μακρὰν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν καὶ ὁ ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος δὲν ἀφίεται ἐλεύθερος ὥπως ἐπα-

νέλθῃ εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ. Ἀπέναντι τῆς πρωτοφανοῦς ταύτης καταστάσεως, ἥτις προφανῶς μὲν ἀντιστρατεύεται πρὸς τὰς προηγουμένας πανδήμους δηλώσεις τῆς Κραταιᾶς Βασιλείας καὶ διαρρήδην ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑψηλὴν ἐν τῷ πατριαρχικῷ βερατίῳ Αὐτοκρατορικὴν διαταγὴν οὐδαμῶς δὲ συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως τὴν ἀνακηρυχθεῖσαν ἐν τῷ κράτει, τὸ Πατριαρχεῖον λυπούμενον σφόδρα καὶ μὴ δυνάμενον ὡς ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς θρησκείας ἐπιβαλλομένου αὐτῷ καθήκοντος νὰ ἀνεχθῇ τὴν σοβαρὰν ταύτην προσβολὴν τὴν γενομένην κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων, ἐλευθερίας ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τῆς ὑπάρξεως τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ γένους, παρακαλεῖ μετὰ μεγάλης σπουδαιότητος τὴν Σ. Αὐτ. Κυβέρνησιν ὥπως μὴ ἐπιτρέψῃ ἐπὶ πλέον τὴν παράτασιν τῆς καταστάσεως ταύτης, ἀλλὰ διατάξῃ ἀμέσως τὴν ἐπιστροφὴν μὲν τῶν γνωστῶν ἐξορίστων προκρίτων χριστιανῶν καὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου, τὴν ἐγγραφὴν δὲ πάντων, ὡς χριστιανῶν, συνφθὰ τῇ δηλώσει αὐτῶν καὶ τῷ ληξιαρχικῷ νόμῳ. Διατελῶ.

Τῇ 19 Ζιλιχτιζὲ 1324 ἢ 31 Ἰανουαρίου 1321 (1906)

εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων
ΙΩΑΚΕΙΜ

Τῇ Α. Α. Μεγαλειότητι τῷ φιλολόφῳ καὶ εὐ-
σπλαγχνικωτάτῳ Ἀνακτι κτλ.

Μεγαλειότατε,

Τὰ ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου ἐν τῷ Καζᾷ Ἀκ-Δάγ συμβαί-
νοντα θλίδουσι καιρίως ὅλον τὸ πιστὸν ἔθνος τῶν Ρωμαίων,
Αὐτοκρατορικῶν Αὐτῆς ὑπηκόων, καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πα-
τριαρχεῖον.

Παρὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως τὴν
διὰ τοῦ ὑψηλοῦ Ἰσλαχὰτ φερμανίου ἀνακηρυχθεῖσαν πρὸ
ἐβδόμηκονταετίας ὑπὸ τῆς Κραταιᾶς Βασιλείας ἐνώπιον ὅλου
τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, παρὰ τὴν μετὰ τὸ ὑψηλὸν τοῦτο
φερμανιον ἀναγνώρισιν κυβερνητικῶς, ὡς χριστιανῶν, τῶν
ἄλλοτε ἔνεκα καιρικῶν περιστάσεων ἐν τῷ κρυπτῷ τοιούτων,
ἐν δὲ τῷ φανερῷ μουσουλμάνων, ἦδη τὰ τέκνα ἐκείνων ἐκ
παντὸς τρόπου βιάζονται ἀναφανδὸν ὑπὸ τῶν κυβερνητικῶν
ὑπαλλήλων ἵνα δεχθῶσι τὸν ἰσλαμισμόν, μὴ συγκατατιθέμενα
δὲ φυλακίζονται καὶ εἰς ἄγνωστα μέρη ἐξορίζονται· αἱ μετὰ
τῶν ἄλλων χριστιανῶν ἐπιγαμίαι αὐτῶν θεωροῦνται ὡς νὰ
μὴ ἐγένοντο, τὰ δὲ τέκνα νόθα· ὁ ἀρχιερατικὸς τοῦ Καζᾶ ἐπί-
τροπος δίκην κακούργου ἀπάγεται εἰς Ἀγκυραν, ὡς δῆθεν
παρακινῶν αὐτοὺς νὰ μὴ δεχθῶσι τὸν ἰσλαμισμόν, καὶ τὸ
Πατριαρχεῖον δὲν εἰσακούεται. Οὐχ' ἥττον τοῦτο πιστεῖον ὅτι
ἡ Ὑμ. Μεγαλειότης δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν παράτασιν τῆς θλι-
βερᾶς ταύτης καταστάσεως ἐν τῇ λαμπρᾷ Αὐτῆς ἐποχῇ, ἵκε-
τεύει Αὐτὴν ἵνα εὐδοκήσασα διατάξῃ νὰ δοθῇ τέρμα καὶ
μὴ βιάζωνται οἱ χριστιανοὶ οὗτοι ὅπως παρὰ τὰς πεποιθή-
σεις αὐτῶν, παρὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως,
παρὰ τὸ ὑψηλὸν πατριαρχικὸν βεράτιον ἀλλάξωσι θρησκείαν,
χαροποιούσα οὕτως ὅλους τοὺς ἔνεκα τῆς καταστάσεως ταύ-

τῆς περιλύπους Ρωμαίους ὑπηκόους Αὐτῆς, τοὺς νυχθημε-
ρὸν δεομένους ὑπὲρ τῆς πολυτίμου Αὐτῆς υἱείας. Διατελῶ.

Τῇ 17 Σεφῆρ 1324 ἢ 29 Μαρτίου 1322 (1906)

εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων
ΙΩΑΚΕΙΜ

Τῇ Α. Υ. τῷ Πρωθυπουργῷ

Ὑψηλότητε,

Ἀπὸ ἐπταετίας ἦδη προφορικῶς τε καὶ ἐγγράφως δι'
ἀλλεπαλλήλων τακρίων τὸ Πατριαρχεῖον ἐκλιπαρεῖ τὴν
Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν ἵνα διατάξῃ τὴν παῦσιν τῆς βίας,
ἥτις, παρὰ τὴν πανδήμως ἀπέναντι σύμπαντος τοῦ πεπολιτι-
σμένου κόσμου ἀνακηρυχθεῖσαν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς
συνειδήσεως, ἐξασκεῖται πρὸς ἐξισλάμισιν τῶν χριστιανῶν
τοῦ Ἀκ-Δάγ, τῶν ἄλλοτε μὲν ἐπὶ τινι καιρὸν ἔνεκα τῶν
καιρικῶν περιστάσεων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀναγκαζομένων νὰ τε-
λῶσι τὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ἀπὸ τοῦ Τανζιματίου δὲ
καὶ ἐντεῦθεν ἐκδεδηλωμένων. Δυστυχῶς ἔκτοτε ἡ τύχη τῶν
χριστιανῶν τούτων ἀντὶ νὰ βελτιωθῇ, τούναντίον ὁσημέρᾳ¹
δεινοῦται· ἀπηγορεύθη αὐτοῖς αὐστηρῶς ὑπὸ τῆς τοπικῆς
ἀρχῆς τὸ συμπροσεύχεσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις μετὰ τῶν ἄλλων
ὁμοθρήσκων αὐτοῖς χριστιανῶν καὶ διετάχθησαν ὡς ἄλλοι
μουσουλμάνοι νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰ τεμένη· ἐκωλύθησαν
αἱ ἐπιγαμίαι αὐτῶν μετὰ χριστιανῶν καὶ ἐκνύχθησαν ἄκυροί¹
οἱ τοιοῦτοι ἀρραβῶνες καὶ γάμοι αὐτῶν· αἱ ὑπάρχουσαι σύ-
ζυγοι καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν δὲν ἀναγνωρίζονται· ἀπειλοῦνται¹

καὶ βιάζονται ὅπως ἐγγραφῶσιν εἰς τὰ μητρώα ὡς μουσουλμᾶνοι μετὰ μουσουλμανικῶν ὀνομάτων· ἔνεκα τούτου ἐξορίζονται οἱ πρόκριτοι αὐτῶν μετὰ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου πρὸς ἐκφοδισμόν τῶν ἄλλων καὶ ἐπὶ δεκατέσσαρας ἡδὴ μῆνας ταλαιπωροῦνται μέχρι θανάτου ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ μακρὰν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τέλους, κατὰ τὰς ἐσχάτως ληφθείσας ἐν τῷ Πατριαρχεῖῳ πληροφορίες, καταγράφονται μὲν ὅλοι αὐθαιρέτως καὶ παρανόμως ὑπὸ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς ὡς μουσουλμᾶνοι τὸ θρήσκευμα διὰ μουσουλμανικῶν ὀνομάτων, μηδεμιᾶς προσοχῆς δοθείσης εἰς τὰς ἐπανειλημμένας διαμαρτυρίας, βιάζονται δὲ τὰ ἐν ἡλικίᾳ 15 μόλις ἐτῶν ἀνήλικα αὐτῶν ἄρρενα νὰ ὑπηρετήσωσιν ἐν τῷ στρατῷ ὡς μουσουλμᾶνοι.

Τὸ Πατριαρχεῖον, Ὑψηλότατε, θλιβόμενον καιρίως ἐπὶ τῇ πρωτοφανεῖ ταύτῃ καὶ ἀφορήτῳ καταστάσει, ἔχον δ' ὑπ' ὄψει καὶ τὰ τελευταῖα τῶν χριστιανῶν τούτων γράμματα, διεκτραγωδούντων τὴν θέσιν αὐτῶν καὶ κηρυττόντων ὅτι προτιμῶσι μᾶλλον ν' ἀποθάνωσιν ἢ νὰ ἀλλαξοπιστήσωσιν, ὡς καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ τελευταίου ὑψηλοῦ τερκερὲ ἀπὸ 6 Μαΐου 1322=1906, ἱκετεύει αὐθις τὴν Σεβ. Αὐτ. Κυβέρνησιν ἵνα μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν παράτασιν τῆς καταστάσεως ταύτης, ἥτις, μὴ συμβιβαζομένη ποσῶς οὔτε πρὸς τὴν ἀνακηρυχθεῖσαν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως (εἶνε δὲ γνωστὸν ὅτι προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος τῆς θρησκείας τὴν πρώτην καὶ κυριωτέραν θέσιν κατέχει ἡ ὁμολογία ἐκάστου), οὔτε πρὸς τὴν ἐν τῷ πατριαρχικῷ βερατίῳ ὑψηλὴν ἀπαγόρευσιν τῆς διὰ τῆς βίας ἐξισλαμίσσεως, οὔτε πρὸ πάντων εἰς τὴν διατόρως ὑπ' αὐτῶν πάντων γενομένην ὁμολογίαν, ἣν οὐδεμία ἐκδιασπικὴ πρᾶξις ἠδυνήθη νὰ καταδαμάσῃ καὶ κατασιγάσῃ, εἰς μὲν τὸ πιστὸν Γένος τῶν Ρωμαίων ἐμποιεῖ τὴν ἀλγεινότεραν ἐντύπωσιν, τὸ δὲ Πατριαρχεῖον μὴ εἰσακουόμενον περιάγει εἰς τὴν θλιβεράν ἀνάγκην τοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξασκῇ τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ καθήκοντα, ἐνῶ εἰς τὸ ὑψηλὸν Κράτος μακρὰν τοῦ νὰ χορηγῇται ὠφέλειά τις, τοῦ-

ναντίον μεγάλης βλάβης προξενεῖται, παρεχομένης οὕτως ἀφορμῆς εἰς τοὺς κακοβούλους.

Τῇ 2 Ρεβιούλ ἀχῆρ 1324 ἢ 12 Μαΐου 1322 (1906).

εὐχέτης
Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων
ΙΩΑΚΕΙΜ

Τῇ Α. Υ. τῷ Μ. Βεζύρη

Ὑψηλότατε,

Δι' ἀλλεπαλλήλων εὐχετικῶν μου τακριτίων ὑπέβαλον ὅτι οἱ ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ Καζᾶ Ἀκ-Δᾶγ τῆς Νομαρχίας Ἀγκύρας γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Σταυσιῶται, οἵτινες πιέζονται ὅπως ἐγγραφῶσι μουσουλμᾶνοι, ἐπολιτεύθησαν μὲν εἰς παλαιούς χρόνους ἐπὶ τινα καιρὸν ἔνεκα τῶν καιρικῶν περιστάσεων μὲ μουσουλμανικὸν ὄνομα καὶ ἐξωτερικόν, ἐν δὲ τῇ ἀπογραφῇ καὶ κατεγράφησαν τοιοιτοτρόπως, ἀλλ' ὅτι οὐδέποτε ἦσαν μωαμεθανοὶ, ἀλλ' ἀνέκαθεν ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ, οἵτινες καὶ ἐκδηλωθέντες ἐξακολουθοῦσιν ἡδὴ ἀπὸ τοῦ Τανζιματίου καὶ ἐντεῦθεν δημοσίᾳ καὶ πρὸ τῶν ὁμμάτων τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν νὰ συμπροσεύχωνται ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ὀρθοδόξων ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων χριστιανῶν καὶ νὰ τελῶσιν, ὡς ἐκεῖνοι, γάμους, βαπτίσεις, κηδεῖας καὶ τὰ παρόμοια. διὸ καὶ ἐξελιπάρησα τὴν ὑψηλὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ δικαιοσύνην. Δυστυχῶς μετὰ λύπης πληροφορεῖται τὸ Πατριαρχεῖον ἐξ ἀλλεπαλλήλων γραμμάτων ἐκεῖθεν ἐρχομένων ὅτι τοῖς περὶ ὧν ὁ λόγος Σταυριώταις ἐπετράπη μὲν ἐσχάτως νὰ ἐπανέλθωσι παρὰ ταῖς οἰκογενεαῖς αὐτῶν ἐκ τῶν μερῶν ἐνθα πρὸ διετίας περίπου ἐξωρίσθησαν ἀπλῶς καὶ μόνον διότι δὲν συγκατένευον νὰ ἐγγραφῶσι μουσουλμᾶνοι, ἀλλ' ὅτι

αὐτοὺς ἅμα ἐπανελθόντας ἤρχισαν πάλιν νὰ πιέζωσιν αἱ ἐπὶ τόπου ἀρχαὶ ὅπως ἐγγραφῶσι μουσουλμᾶνοι καὶ λάβωσι διαμονὰς (τεσκερέϊ ὁσμανιῆ) οὕτως γεγραμμένας, μάλιστα ἀπειλοῦσιν αὐτοὺς ὅτι ἐὰν δὲν λάβωσι, θὰ κηρυχθῶσιν ἔκπτωτοι τῶν πολιτικῶν δεκαεωμάτων, τοὺς δὲ μέχρι τοῦδε γάμους αὐτῶν καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν τέκνα δὲν ἀναγνωρίζουσιν, ἐπίσης δὲ καὶ τὰς συζύγους καὶ τὰ τέκνα τῶν ἄλλων χριστιανῶν τῶν ἐξ αὐτῶν γυναῖκας λαβόντων καὶ τεκνογονησάντων, ἀλλὰ γράφονται οὗτοι ὡς ἄγαμοι. Ἐν τούτοις πρόδωλον ὅτι καὶ οἱ χριστιανοὶ οὗτοι οὐδεμίαν ἔχουσιν διαφορὰν ἀπὸ τῶν εἰς διάφορα μέρη τοῦ νομοῦ Τραπεζοῦντος κατοικούντων, οὗς ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ὡς χριστιανούς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πολιτεία αὕτη οὔτε πρὸς τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τὴν ὑπὸ τῆς Κραταιᾶς Βασιλείας παρεχομένην πρὸς τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν, ἥτις εἶνε ἀνεγνωρισμένη ἐν τῷ Κράτει θρησκεία, συνάδει, οὔτε καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως τὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀνακηρυχθεῖσαν, διὰ ταῦτα καθικετεύω καὶ αὐθις τὴν Ὑμ. Ὑψηλότητα ὅπως δοθῶσι τοῖς ἀρμοδίοις ὑψηλαὶ ὀριστικαὶ διαταγαὶ ἵνα ἐπὶ τῶν εὐκλεῶν ἡμερῶν τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος, καθ' ἃς ἀνεστηλώθῃ ἡ ἐλευθερία, μὴ βιάζωνται καὶ μὴ πιέζωνται οἱ κάτοικοι τοῦ εἰρημένου Καζᾶ ὅπως ἐγγραφῶσιν μουσουλμᾶνοι, χριστιανοὶ ὄντες, ἀλλ' ἐγγραφῶσιν αὐτοὶ τε καὶ αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν, ὡς καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν γυναῖκας λαβόντες ἐπίσης μετὰ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, χριστιανοὶ, διδομένου οὕτω τέλους εἰς τὰς ἀπὸ δύο ἡδὴ ἐτῶν ἐξακολουθούσας καταπιέσεις.

Διατελῶ κτλ.

Τῇ 9ῃ Ρετζέπ 1324 ἢ 16 Αὐγούστου 1322 (1906).

εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων
ΙΩΑΚΕΙΜ

Πρὸς τὴν Α. Ὑ. τὸν Μ. Βεζύργην

Ὑψηλότητε,

Ἐκ γραμμάτων, ὧν ἀντίγραφον ἐπισυνάπτεται, μετὰ μεγάλης λύπης τὸ Πατριαρχεῖον πληροφορεῖται ὅτι καὶ αὐθις ἡ ὑποδιοίκησις Ἀκ·Δάγ τίθῃσιν εἰς ἐνέργειαν κατὰ τῶν χριστιανῶν τοῦ καζᾶ τούτου τοιαῦτα βίαια καὶ καταθλιπτικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἴσως ἤρμοζε νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν ἐν ἄλλῃ ἐποχῇ.

Τὰ μέτρα δὲ ταῦτα, τὰ στηριζόμενα πάντως ἐπὶ διαταγῶν ἐντεῦθεν δοθεισῶν, λαμβάνονται ὅπως ἐξαναγκασθῶσι νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν ἰσλαμισμόν ἄνθρωποι γεννηθέντες καὶ ἀνατραφέντες ἐν τῷ χριστιανισμῷ καὶ ἀπὸ ἡμίσεως ἡδὴ αἰῶνος κηρύττοντες τοῦτο δημοσίᾳ.

Τὰ τοιαῦτα μέτρα, ὧν ἡ χρῆσις διετάχθη ὡς φαίνεται καὶ ἀλλαχοῦ, τὸ Πατριαρχεῖον θεωροῦν ὡς θρησκευτικὸν διωγμὸν καθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων ἐν τῷ παρόντι τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως αἰῶνι, ἀναγκάζεται νὰ βάλῃ κραυγὴν ὀδύνης πρὸς τὸν Ὑψιστον, ἐπικαλούμενον δικαιοσύνην.

Τῆς Ὑμ. Ὑψηλότητος κτλ.

Τῇ 20 Δζεμαζῆ·ούλ·ούλιᾶ, ἢ 18 Ἰουνίου 1324 (1907).

εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων
ΙΩΑΚΕΙΜ

Τὸ εἰς τὸ ἀνωτέρω τακρίριον ἐπισυναφθὲν γράμμα, φέρον ἡμερομηνίαν 23 Μαΐου 1907, ἔχει ὡς ἑξῆς :

... Ἐνῷ ὁ μὲν χρόνος τῆς ἐρεῦνης τῶν στρατευσίμων παρῆλθεν ἀνευ τινὸς σπουδαίου γεγονότος καὶ ἡλπίζετο τοιαύτη καὶ ἡ περίοδος τῆς κληρώσεως τῶν στρατευσίμων, τούναντίον τοιαῦται ἔλαβον χώραν βιαιότητες, οἷαι οὐδέποτε οὐδαμοῦ ἴσως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπὶ μωαμεθανῶν στρα-

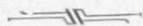
τευσίμων ἠκούσθησαν, ἅτινα δὲ λίαν ἀργὰ διεμνηνύθησάν μοι ὑπὸ τῶν ἐκεῖ· διότι ὄχι μόνον τὸ ταχυδρομεῖον καὶ τηλεγραφεῖον ἀπεκλείσθη αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ εἰς οὐδέν· ἀπετράπη ἡ ἀναχώρησις ἐκεῖθεν ὑπὸ τοῦ καϊμακάμη, εἴτε αὐτοδούλως, εἴτε συνεπείᾳ, ὅπερ ἀμφιβάλλω, ἀνωτέρων διαταγῶν, βιαίως ἐνεργούντος καὶ ὅλως αὐθαιρέτως πολιτευομένου ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἐκτίθεται. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀνομάτων τῶν μωαμεθανικῶν, δι' ὧν ἡ ἐπιτόπιος ἀρχὴ αὐθαιρέτως κατέγραψε τοὺς εἰρημένους Σταυριώτας—εἰρήσθω ἔτι ἅπαξ ἐν παρόδῳ, ὅτι οὗτοι οὐδέποτε, ἀπολύτως οὐδέποτε, οὔτε ἐγνώριζον τοῦτο διενεργούμενον, οὔτε παρεδέχθησαν τὴν οὕτως καταγραφὴν διότι παρ' αὐτῶν πρὸ δύο ἐτῶν ἡ ἐπιτόπιος ἀρχὴ ἔλαβε κατάλογον μόνον μετὰ χριστιανικῶν ὀνομάτων—ὁ ἐκεῖ καϊμακάμης ἐν ἀγνοίᾳ τῶν μουχτάριδων καὶ παρὰ τὸν νόμον καὶ τὴν τάξιν, ἀπέστειλε τὴν 23 Μαρτίου περὶ τὴν 5 ὥραν τῆς νυκτὸς στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα εἰς τὰς δύο συνοικίας, ἐν αἷς εἶνε ἐγκατεσπαρμέναι καὶ οἰκογένειαι Σταυριωτῶν, ἐνθα ἀφοῦ ἐθραυσαν τὰς θύρας τῶν οἰκoiῶν οὐ μόνον Σταυριωτῶν ἀλλὰ καὶ ἄλλων χριστιανῶν, παραδιάσαντες οὕτω τὸ ἄσυλον τοῦ οἰκογενιακοῦ βίου, εἰσῆλθον εἰς αὐτὰς βίᾳ, τοιαύτας δὲ βιαιότητας ἐξήσκησαν καὶ ἀσχημίας διεπράξαντο, ὥστε πανικὸς κατέλαβε τὰς οἰκογενείας καὶ ὀλοκλήρους τὰς συνοικίας, πολλὰ δὲ γυναῖκες καὶ παιδιά ἐκ τοῦ φόβου ἐλιποθύμησαν καὶ ἱκανὰς ἡμέρας ὕστερον διетέλεσαν κλινῆρεις, κατὰ πολλῶν δὲ ἐγένετο ὑπὸ τῶν βαρβάρων στρατιωτῶν ἐπίθεσις καὶ ψηλάφησις πρὸς διάγνωσιν ἐὰν πράγματι εἶνε γυναῖκες. ἢ οἱ καταζητούμενοι ἄνδρες μετημφισμένοι. Τὸ αὐτὸ ἐξηκολούθησαν ἐπὶ 4 ἡμέρας ἕως οὗ συνελήφθησαν τρεῖς νέοι, ὁ Χριστόδουλος Κελεσίδης, Μουράτ Τοσουνίδης καὶ Παῦλος Γαρακολαῖδης, οἵτινες καὶ ἀπεστάλησαν σιδηροδρόμοις ὑπὸ κουστωδίας εἰς Ἰοσγάτην καὶ ἐκεῖθεν εἰς ἀγνωστα μέρη. Τούτων δὲ γενομένων, ὁ ἐκεῖ καϊμακάμης κατῴρχετο ἐν τῷ διοικητηρίῳ καὶ διεσάλλιζεν ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ἢ νὰ τοὺς καταστρέψῃ καὶ ἐξαφανίσῃ τέλεον, ἢ νὰ τοὺς ἐξιλαμίσῃ.

Ἡ τοιαύτη αὐθαίρετος πολιτεία τοῦ καϊμακάμη Ἐδὶπ Τσαπάνογλου ἐξ Ἰοσγάτης ὀρμωμένου, γόνου τὸ πάλαι ἀνταρτικῆς οἰκογενείας, πρὸ 80 περίπου ἐτῶν καταδιωχθείσης ὑπὸ τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως, εἶνε ἀπόρροια πάντως τοῦτο μὲν τῶν οἰκογενιακῶν αὐτοῦ παραδόσεων, ἅμα δὲ καὶ ἀμαθείας καὶ φανατικότητος, τοῦτο δὲ τοῦ μίσους καὶ τῆς ἔχθρας, ἣν ἔχει πρὸς πολλοὺς τῶν ἐν Ἀκ-Δάγ ὡς γείτων καὶ ἐν μικρᾷ ἡλικίᾳ σπουδάσας ἐν τῷ αὐτόθι σχολεῖν, οὐ μόνον πρὸς χριστιανούς ἀλλὰ καὶ πρὸς μωαμεθανούς, ἐξ ὧν πάντα ἔχοντα ἱκανότητα, ἀπέκλεισε τῶν ἐκεῖ πραγμάτων, καταραδιουργήσας πρὸ δύο ἐτῶν πρὸς τὸν πρῶτον νομάρχην Ἀγκύρας φίλα πρὸς αὐτὸν διακειμενον, ὡς ὑπερασπίζοντα δῆθεν τοὺς Σταυριώτας καὶ κατῴρθωσεν ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῶν ἐν Ἰοσγάτῃ οἰκείων αὐτοῦ νὰ ἔχῃ περὶ αὐτὸν πρόσωπα, δι' ὧν ἐξαπατᾷ ἐκάστοτε τὰς προϋσταμένας αὐτοῦ ἀρχάς.

Οὕτω γενομένων παραστάσεων τελευταίων, συνεπείᾳ τῶν ὡς ἄνω γεγονότων, τῷ μουτεσαρίφῃ Ἰοσγάτης καὶ νομάρχῃ Ἀγκύρας κατῴρθωσεν, ὡς πληροφοροῦμαι, νὰ διαστρέψῃ τὰς καταθέσεις τῶν κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν ὑπὸ ἀνάκρισιν τεθέντων Σταυριωτῶν, ἐν κρυπτῷ καὶ παραδύστω διενεργήσας αὐτάς. Ταῦτα πάντα περιῆλθον εἰς γνῶσιν, ὡς φαίνεται, καὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν, ὅπερ, πληροφοροῦμαι, προέτεινε τὴν μετάθεσιν αὐτοῦ εἰς Δενέκ Μαδὲν, ἀλλ' ὁ μουτεσαρίφης Κῆρ-Σεχίρ διὰ τοῦ νομάρχου Ἀγκύρας ἀπέκρουσε τοῦτο εἰπὼν ὅτι ἡ πατὴρ αὐτοῦ Ἰοσγάτη τυγχάνει πολὺ πλησίον τοῦ ἐν λόγῳ Δενέκ-Μαδὲν καὶ δὲν κρίνει τοῦτο ὀρθόν, ἐνῷ κατὰ μείζονα τοιοῦτον λόγον δὲν ἔπρεπε νὰ μένῃ ἐν Ἀκ-Δάγ ἀπὸ πενταετίας. Ὁ νέος νομάρχης Ἀγκύρας ἐπισκεψάμενος πάντα τὰ μουτεσαριφλίκια, καὶ καϊμακαλίκια τῆς νομαρχίας ἀπέφυγε νὰ μεταβῇ εἰς Ἀκ-Δάγ.

Γ. Γ. Ἐνῷ ἠλπίζετο τὸ ἐν Ἀκ-Δάγ ζήτημα τῶν Σταυριωτῶν νὰ λάβῃ λύσιν αἰσίαν, τὸνναντίον ὄχι μόνον τοῦτο εἰσῆλθεν εἰς ὀξυτάτην φάσιν ὡς προεξεθέμην, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀργυροπόλει, καθ' ἣς ἐσχάτως ἔλαβεν πληροφορίας, τὸ ἐκεῖ ληξιαρ-

χικὸν γραφεῖον παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τῆς ταπεινῆς μου μὴ-
τροπόλεως οὐ μόνον ἐκ τῶν δημοτικῶν ἐγγράφων τῶν ρω-
μαίων χριστιανῶν ἐξαλείφει τὸ ρούμι, ἀλλὰ καὶ τοὺς μέχρι
τοῦδε καταγεγραμμένους ὡς τενεσούρι-ρούμι (ἦτοι ἐκχριστια-
νισθέντας ρωμαίους) ἤρξατο ἐπ' ἐσχάτων αὐτοδούλως κατα-
γράφειν ὡς μουσουλμάνους, τοῦ ζητήματος οὕτως γενικευο-
μένου καὶ μεγίστην τὴν σπουδαιότητα καὶ σοβαρότητα
προσκτωμένου.

Β'

ΤΑΚΡΙΡΙΑ

ΠΕΡΙ ΕΞΙΣΛΑΜΙΣΕΩΝ

Πρὸς τὴν Α. Υ. τὸν ὑπουργόν

τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Θρησκευμάτων

Ἐκ καθήκοντος, ἐπιβαλλομένου ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου
θρησκείας τῷ Πατριαρχεῖῳ καὶ τοῖς διέπουσι τὰ θρησκευτικὰ
πνευματικὰ αὐτοῦ λειτουργήματα, ὑποβάλλονται τὰ ἐπόμενα.

Παρατηροῦνται ἀπὸ τινος κρούσματα σποραδικὰ μὲν,
ἀλλ' οὐχ ἥττον προκαλοῦντα μερίμνας, καὶ σπουδὴ τις ἀνα-
φαίνεται εἰς τὰ τῆς ἐξωμοσίας χριστιανῶν πάσης ἡλικίας καὶ
φύλου, μάλιστα δὲ νέων καὶ νεανίδων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνηλί-
κων, καὶ διὰ τρόπου ἀπέχοντος τοῦ νόμου καὶ τῆς ἐλευθερίας
τῆς συνειδήσεως· ὅσας δὲ γεννηθῶσιν ἀντιρρήσεις, πάντοτε
αἱ ἀντιρρήσεις ματαιοῦνται διὰ ταυτοσήμου δηλώσεως καὶ
παρίστανται τὰ πράγματα ὡς φυσικὴ συνέπεια ἐλευθέρας θε-
λήσεως τῆς συνειδήσεως. Ἐτέρα τις ὁψις τῆς ἀσκουμένης
ταύτης τακτικῆς ἐστὶν ἡ τῶν ἀνηλίκων παίδων, ἐκ βρεφῶν ἔτι,
παράδοσις τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, ὅς δι' οἰονδήτινα λόγον δέχε-
ται καὶ προσχωρεῖ εἰς ἀσπασμὸν τοῦ ἰσλαμισμοῦ· τὸ μέρος δὲ
τοῦτο τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐξισλαμιζομένων εἶνε τὸ δυσχερέ-
στερον ὑπὸ τε ἠθικὴν καὶ νομικὴν ἔποψιν ἀπέναντι τῶν Πα-
τριαρχείων καὶ τῶν Μητροπόλεων. Οὕτως ἀσυνεῖδητα φυσικῶς
ὄντα παραδίδονται εἰς πατέρα ἢ μητέρα, ἐγκαταλείψαντας
ὅπωςδῆποτε τὴν πατριὸν θρησκείαν. Ἀφ' ἐτέρου, ἐνῶ ἡ ὁμο-
λογία τῶν ἀνηλίκων δὲν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψει κατὰ

τὰς σχετικὰς ὁδηγίας, ἀλλὰ νὰ παραδίδονται ταῦτα ἀμέσως εἰς τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας αὐτῶν, τὰ τοιαῦτα ἀνήλικα δὲν παραδίδονται εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν, ἀλλ' ἀφίενται εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν νὰ ἐπιστρέψωσιν ἢ οὐ εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ μένουσιν ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν φυγαδευσάντων αὐτὰ, ἢ τοῦ ἱμάμν, ἢ τοῦ χαδεμέ.

Τοῖς δὲ οὕτως παρωρμημένοις ὑποδείκνυνται ἀπολαυαὶ σαγηνευτικαὶ καὶ ἕτερα ὠφελήματα, τούτων μὲν ἐνισχυτικά, ἄλλων δὲ προκλητικά. Ἀλλὰ καὶ, ὡς μετὰ λύπης βλέπομεν, οὐδεμία ποινὴ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν φυγαδευόντων αὐτούς. Ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν οὕτως ἐκτελούμενων προσπλυτισμῶν οὔτε τὸ ὑψηλὸν Κράτος, οὔτε τὸ ἰσλαμικὸν γένος, οὔτε ἡ μωαμεθανικὴ θρησκεία πορίζονται ὠφέλειαν τινα οὐσιώδη καὶ διαρκῇ, πλὴν τῆς ἱκανοποιήσεως προσωπικῶν ὀρέξεων καὶ τῆς διαταράξεως τῆς μεταξὺ μουσουλμάνων καὶ χριστιανῶν ἀρμονίας, ὡς περιττὸν ν' ἀναπτύξωμεν τῇ Ἑμετέρᾳ Ὑψηλότητι, διὰ ταῦτα παρακαλῶ τὴν Σεβ. Αὐτοκρ. Κυβέρνησιν ὅπως εὐδοκοῦσα διορθώσῃ τὴν κατάστασιν ταύτην, αἴρουσα τὰ ἀλεπαλλήλως γινόμενα δίκαια ταῦτα παράπονα τῶν Ρωμαίων, οἵτινες ὡς πιστοὶ καὶ εὐπειθεῖς ὑπῆκοοι τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος θεωροῦσιν ἑαυτοὺς δικαιουμένους ν' ἀπολαύωσιν ἐξ ἴσου ὑψηλῆς προστασίας καὶ προασπίσεως ἐν τῇ περιφρουρήσει τῶν ἱερωτέρων διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐν τῷ κόσμῳ πραγμάτων, οἷα ἡ θρησκεία, ἡ οἰκογένεια καὶ τὰ τέκνα.

Διατελῶ κτλ.

Τῇ 24 Σαῦρ 1321 ἢ 8 Μαΐου 1903.

εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων
ΙΩΑΚΕΙΜ

Πρὸς τὴν Α. Υ. τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης
καὶ τῶν Θρησκειμάτων.

Ὑψηλότατε,

Ἐκ τινος ἀνεπισήμου ἀντιγράφου, ἀνεπισήμως ληφθέντος, ἐγνώσθη ὅτι τὸ Αὐτ. Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐνεκα αἰτιάσεων τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχείου περὶ τῶν προσερχομένων οὕτως ἢ ἄλλως εἰς ἐξωμοσίαν, ἀπνύθουν ἐν ὑποχρονολογίαν 20 Ἰουνίου 1319 (1903) καὶ ἀριθμ. 110 ἐγκύκλιον εἰς τὰς νομαρχίας καὶ τὰς αὐτοδιοικητοὺς τοπαρχίας (λιβᾶ) περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἡ ἐγκύκλιος αὕτη, περιοριζομένη εἰς ἀπλὴν ἀναγραφὴν αἰτιάσεων τινων, δίδωσι τὰς ἐξῆς μόνον ὁδηγίας καὶ διαταγὰς: Περὶ μὲν τῶν ἀνηλίκων τῶν ζητούντων νὰ ἐξισλαμισθῶσιν ἐντέλλεται ὅτι δεόν ν' ἀναβάλληται ἡ ἐνέργεια τῶν διατυπώσεων τῆς ἐξισλαμίσσεως· περὶ δὲ τῶν ἀνηλίκων, ὧν ὁ ἕτερος τῶν γονέων ἐξισλαμίσθη, ὅτι ταῦτα κατὰ τινὰ τάξιν καθιερωθεῖσαν πρὸ ἐτῶν, δεόν νὰ μένωσι παρ' ἐκείνῳ τῶν γονέων, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἤθελον εὐρεθῇ κατὰ τὴν ἐξωμοσίαν, ἐλεύθερα ὄντα, ὅταν ἐννηλικιωθῶσι, ν' ἀκολουθήσωσι ἢ ἤθελον θρησκείαν· περὶ δὲ ἐκείνων, περὶ τῆς ἡλικίας τῶν ὁποίων ἤθελε γεννηθῇ ἀμφιβολία ἢ διαφωνία, ὅτι δεόν νὰ ἐκζητῶνται συμβιβαστικὰ μέτρα καὶ μὴ ἀποστέλλωνται εἰς Κωνσταντινούπολιν, διδομένης οὕτως ἀφορμῆς εἰς γένεσιν σκανδάλων καὶ ἐξόγκωσιν τοῦ πράγματος.

Ἐν τούτοις, Ὑψηλότατε, οὔτε τὰ παράπονα τοῦ ὀρθοδόξου δημοσίου περιορίζονται εἰς τὰ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ ἀναγραφόμενα, οὔτε αἱ δι' αὐτῆς διδόμεναι ὁδηγαὶ καὶ διαταγαὶ συμβιβάζονται πρὸς τὰς διαταγὰς τὰς δοθείσας διὰ τῆς πρὸ τεσσαράκοντα καὶ ἐξ ἐτῶν, ἥτοι τῇ 7 Μουχαρρέμ 1276, ἐκδοθείσης καὶ ἐν ἐνεργείᾳ μέχρι τοῦδε διατελούσης ὑψηλῆς ἐγκυκλίου. Διότι δι' ἐκείνης πρωτίστως μὲν ἀπαγορεύεται ἡ διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ καταναγκασμοῦ ἐξισλάμισις· εἴτα δ' ἐπιτάσσεται

σεται περὶ μὲν τῶν ἀνηλίκων, τῶν ζητούντων νὰ ἐξιλαμισθῶσιν, ἢ παράδοσις αὐτῶν εἰς τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς, χωρὶς ποσῶς νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει τὰ λεγόμενα αὐτῶν· περὶ δὲ τῶν ἀμφιδόλου ἐνηλικιότητος, ὅτι δέον νὰ μὴ ἐνεργῇται τι πρὶν ἢ ἐξετασθῇ ἀκριδῶς τὸ ζήτημα τῆς ἐνηλικιότητος ἢ μὴ αὐτῶν, καὶ πεισθῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι· περὶ δὲ τῶν ἐνηλίκων, ὅτι οὗτοι δέον νὰ ἀνακρίνωνται ἐν ἐκτάσει ἐν τοῖς διοικητικοῖς συμβουλίοις, παρόντων τῶν γονέων, ἢ ἐν ἀπουσίᾳ τούτων, τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅταν δ' οὗτοι θελήσωσι καὶ κατ' ἰδίαν νὰ ἐξετάσωσι τὸ πρᾶγμα, νὰ ἀφίενται καταμόνας ἐν ἰδιαιτέρῳ μέρει τοῦ διοικητηρίου ὅπως ἀνακρίνωσι τοὺς τοιοῦτους.

Ἀφ' ἐτέρου τὰ παράπονα τῶν Ὁρθοδόξων εἶναι τὰ ἑξῆς: Τὰ τέκνα αὐτῶν ἀρπάζονται διὰ τῆς βίας καὶ χρήσεως ἔστιν ὅτε καὶ ὀπλῶν ἀπὸ τῶν πατρικῶν ἐστιῶν καὶ ἐξιλαμίζονται παρ' ἀνθρώπων, παραγνωρίζοντων τὰ σχετικὰ κελεύσματα τοῦ νόμου, οἱ δ' ἄρπαγες ἀφίενται ἀτιμώρητοι, καὶ ἡ ἀτιμωρησία αὐτῶν, ἐνθαρρύνουσα καὶ ἄλλους, ἐμβάλλει εἰς σπουδαίους φόβους καὶ ἀνησυχίας τὰς χριστιανικὰς οἰκογενείας, διασαλεύουσα ἄρδην τὴν οἰκογενειακὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν.

Αἱ διοικήσεις ἐν τισι μέρεσιν ἀναπτύσσουσιν ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἀσυνήθῃ καὶ ἔκτακτον δραστηριότητα, συγκαλοῦσαι τὰ διοικητικὰ συμβούλια εἰς ἐκτάκτους καὶ ἀκαταλλήλους ἡμέρας καὶ ὥρας, ὥσπερ προὔκειτο περὶ ζητήματος πρωτίστης σπουδαιότητος, μὴ ἀναμένουσιν τὴν ἔλευσιν τῶν γονέων καὶ συγγενῶν, ἢ τὴν παρουσίαν τοῦ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ, οὗ τινος καὶ τὰς μᾶλλον εὐσχήμους ἀντιρρήσεις παρεξηγοῦσι καὶ ἀποδίδουσιν εἰς αὐτοὺς ἰδιότητας, μὴ συμφώνους πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐνὶ λόγῳ ἐκ παντὸς τρόπου ἐπισπεύδουσι τὴν ἐξιλάμισιν.

Παρὰ τὴν διάταξιν τῆς ἐν ἰσχύϊ ἐγκυκλίου, τοῦ ν' ἀφίνωσι δηλαδὴ τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς καὶ τὸν πνευματικὸν ἀρχηγὸν ὅπως συνεννοῶνται καταμόνας μετὰ τοῦ προσώπου

τοῦ μέλλοντος ν' ἀλλαξοπιστήσῃ, τάσσουσιν ἐπὶ κεφαλῇ αὐτῶν ὑπάλληλον, ἐπὶ παρουσία τοῦ ὁποίου φυσικῶ τῷ λόγῳ δὲν δύνανται ὥς δεῖ νὰ συνεννοηθῶσι, καὶ οὕτω ματαιοῦται ἡ διάταξις τῆς ἐγκυκλίου ἐπὶ τῇ προφάσει προλήψεως δῆθεν δυσαρέστων σκηνῶν.

Παρουσιάζουσι τὰς χριστιανικὰς γυναῖκας καὶ κόρας, πρὶν ἢ ἔτι ἐκτελεσθῶσιν αἱ διατυπώσεις τῆς ἐξιλαμίσσεως, ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου διὰ περιβολῆς ἰσλαμικῆς, καὶ ἐνίοτε ὑπὸ τὸ ἐνδυμα τοῦτο κρύπτεται πρόσωπον ἄλλο ἢ ἡ φυγαδευθεῖσα κόρη, ὥς συνέβη ἐν Παραμυθία, ἐνθα ἐπαρουσίασαν πρὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀντὶ τῆς βίας φυγαδευθείσης κόρης μουσουλμανίδα, καθὰ κατηγγέλθη διὰ τοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 2 Αὐγούστου 1319 (1903) καὶ ἀριθ. 384 εὐχετικοῦ μου τακριρίου, ἐμπαίζοντες οὕτω καὶ φενακίζοντες καὶ οἰκείους καὶ πνευματικούς ἀρχηγούς καὶ διατάξεις τῆς σεβαστῆς κυβερνήσεως.

Παρὰ τὴν ἐν ἐνεργείᾳ ἐγκύκλιον, διακελεύουσιν ὅπως οἱ ἀνήλικοι παῖδες οἱ θέλοντες νὰ ἀλλαξοπιστήσωσι παραδίδονται εἰς τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς αὐτῶν, μὴ διδομένης οὐδεμιᾶς προσοχῆς εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν, ἀναβάλλεται ἀπλῶς ἡ διατύπωσις τῆς ἐξιλαμίσσεως, ἐν τῷ μεταξύ δὲ τούτῳ παραδίδονται οἱ τοιοῦτοι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱμάμ, ἢ τοῦ χαδεμέ, ἢ ἄλλου τινὸς μουσουλμάνου, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ὁ παῖς δὲν θέλει ν' ἀκολουθήσῃ τοὺς γονεῖς ἢ τοὺς οἰκείους καὶ ἐπομένως ἡ ἀρχὴ δὲν δύναται νὰ μεταχειρισθῇ βίαν, ματαιουμένης οὕτω καὶ τῆς ὥς εἴρηται διατάξεως τῆς ἐγκυκλίου, ὡσανεὶ ἀπλητεῖτο ἔκτακτος βία ὅπως παραδώσῃ τις παῖδα ἀνήλικα ὀκτώ, δέκα ἐτῶν, ἢ καὶ περισσότερον, εἰς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ.

Ἐπίσης, ἐναντίον τῆς ἐν ἰσχύϊ ἐγκυκλίου διαταγῆς ἀκριβεῖς ἐξετάσεις περὶ τῆς ἡλικίας ἐκείνων, περὶ τῆς ἐνηλικιότητος τῶν ὁποίων γίνεται ἐνστασις, ὅπως πεισθῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ ἐλλείψωσι τὰ παράπονα, οὐδεμίᾳ προσοχῇ καὶ σημασίᾳ δίδεται εἰς ἐπίσημα ἔγγραφα γεννήσεως

καὶ βαπτίσεως, ἐξηγμένα ἐξ ἐπισήμων κωδίκων καὶ βιβλίων τῶν Μητροπόλεων, ἀλλ' ἀρκοῦνται αὐθαιρέτως εἰς τὴν ἐξωτερικὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν, λαμβάνοντες αὐτὴν ὡς γνώμονα τῆς ἐνηλικιότητος.

Παρὰ τὴν ἀρχὴν τὴν ἀνεγνωρισμένην διὰ τῆς ὥς εἴρηται ἐγκυκλίου, ὅτι δηλαδὴ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξισλάμισις ἀνηλίκων, ἐπιτρέπεται τὸ τοιοῦτον παραδιδόμενων τῶν ἀνηλίκων, ἅτινα πατὴρ τις ἢ μήτηρ κατὰ τὴν ἐξισλάμισιν αὐτῆς ἀπάγει κρύφα ἢ διὰ τῆς βίας, εἰς τὸν ἐξομοτοῦντα, ἐπὶ τῇ προφάσει μὲν ἀφ' ἐνὸς ὅτι τοῦτο καθιερώθη ἡδὴ ἀπὸ τινων ἐτῶν, ἐνῶ τὸ Πατριαρχεῖον δὲν ἔπαυσεν ἀείποτε διαμαρτυροῦμενον καὶ ἐνῶ τό, ἔστω καὶ ἐπὶ τινὰ καιρὸν, μὴ καλῶς γινόμενον δὲν ἐπιτρέπεται κατ' οὐδένα νόμον θεῖον καὶ ἀνθρώπινον ν' ἀφεθῇ ὡς ἔχει, ἐπὶ τῷ λόγῳ δ' ἀφ' ἑτέρου ὅτι δῆθεν οἱ τοιοῦτοι παῖδες ἐνηλικιούμενοι θὰ ᾧσιν ἐλεύθεροι ν' ἀκολουθήσωσιν ἢν ἤθελον ἐκλέξῃ θρησκείαν, λόγῳ ἀνεφαρμόστῳ καὶ μὴ δικαιολογοῦντι τὸ γινόμενον· διότι οὔτε προηγούμενον μέχρι τοῦδε ὑπάρχει παιδὸς ἀνηλίκου, ὅστις παραδοθεὶς ἅπαξ εἰς τὸν ἐξισλαμισθέντα γονέα αὐτοῦ, εἴ-α κατὰ τὴν ἐνηλικίωσιν αὐτοῦ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θρησκείαν, ἐν ἣ ἐγεννήθη, ἀλλ' οὔτε καὶ εἶνε δυνατόν νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ ἐξισλαμιζόμενος γονεὺς, εἰς δὲν παραδίδεται βρέφος ἀνήλικον, θ' ἀφήσῃ αὐτὸ ἐλεύθερον μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του, ὅπως ἐκλέξῃ τότε ἢν ἤθελε θρησκείαν.

Τέλος ἐνῶ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους ὁ μὴ φθάσας τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, θεωρούμενος ἀνήλικος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συναλλάττηται ἐμπορικῶς, αἱ δὲ συναλλαγαι, εἰς ἃς ἤθελε τυχὸν προβῇ, θεωροῦνται ἄκυροι, ἐν τούτοις περὶ τοῦ σπουδαιότερου καὶ ὑψηλοτέρου διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀντικειμένου, τῆς θρησκείας, ἐπιτρέπεται εἰς παιδας μόνις τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἄγοντας, οἵτινες εἰσέτι δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ κρίνωσιν οὐχὶ μεταξὺ δύο θρησκευμάτων, ἀλλ' οὐδὲ τὴν ποιότητα δύο ὑφασμάτων, νὰ μεταβάλλωσι τὸ θρή-

σκευμα αὐτῶν, θεωρούμενοι ὡς ἐνήλικοι καὶ ὡς ἔχοντες πλέον τὴν κρίσιν ὥριμον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται, Ὑψηλότατε, ὅτι διὰ τῆς νέας ἐγκυκλίου οὐ μόνον δὲν ἱκανοποιοῦνται ποσῶς τὰ ἀπὸ μακροῦ ὑποβαλλόμενα παράπονα τοῦ ὀρθοδόξου δημοσίου, ἀλλὰ καὶ δίδονται ὁδηγίαι καὶ διαταγαὶ συγκρουόμεναι πρὸς τὰς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ μέχρι τοῦδε ἐγκυκλίου.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ Πατριαρχεῖον δὲν πιστεύει ὅτι καταργοῦνται τοιουτοτρόπως ὑπὸ τῆς Σ. Α. Κυβερνήσεως αἱ ὡς εἴρηται διατάξεις τῆς μέχρι τοῦδε ἐγκυκλίου, οὐχ ἥττον λίαν πιθανὸν οὕτω ν' ἀντιληφθῶσι τοῦ πράγματος ἔξω αἱ Διοικήσεις· καὶ ἐπειδὴ πέποιθεν ὅτι, χάριν εὐτελῶν τινῶν ὄντων ἀλλαξοπιστούντων ἐκ λόγων καὶ ἐλαττωρίων πᾶν ἄλλο, ὡς γνωστὸν, ἢ λόγων συνειδήσεως καὶ προτιμῆσεως θρησκευτικῆς, ἡ Σ. Α. Κυβέρνησις δὲν θὰ παρίδῃ τὰ δίκαια καὶ λογικὰ καὶ νόμιμα παράπονα αὐτοῦ τε καὶ ὅλου τοῦ ὀρθοδόξου δημοσίου, καὶ μάλιστα ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐποχῇ, καθ' ἣν εὐγνωμόνως βλέπομεν τὴν πατρικὴν πρόνοιαν καὶ μέριμναν τοῦ φιλολάου ἡμῶν Ἀνακτος, ἀλλὰ θὰ εὐαρεστηθῇ νὰ ἄρῃ ἀπὸ τοῦ μέσου θλιβερὰς ἀφορμὰς καιρίως πληττούσας τὴν καρδίαν καὶ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα τῶν πιστῶν αὐτοκρατορικῶν ὑπηκόων, καὶ ἀφ' ἑτέρου χορηγούσας κεφάλαια σκανδάλων εἰς χεῖρας κακοβούλων· διὰ ταῦτα προάγεται ἵνα παρακαλέσῃ θερμῶς τὴν Σεβ. Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν ὅπως, τοῦτο μὲν ἐμπεδοῦσα τὴν διασαλευθεῖσαν ἔξω οἰκογενειακὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν, τοῦτο δὲ διατρανοῦσα ὅτι οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται ἐν τῷ Κράτει ἡ διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ καταναγκασμοῦ ἀλλαξοθρησκεία, διατάξῃ δι' ἐγκυκλίου τὰ ἑξῆς:

Ὅτι οὐδεμία γυνή, ἢ κόρη, ἢ παῖς, φυγαδευόμενοι γίνονται δεκτοὶ πρὸς ἐξόμοσιν, ἀλλ' ἀποδίδονται ἀμέσως εἰς τὰς οἰκογενείας αὐτῶν, οἱ δ' ἄρπαγες καταδιώκονται καὶ τιμωροῦνται κατὰ τὸν περὶ ἀπαγωγῆς σχετικὸν νόμον αὐστηρότατα·

Ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἐπίσπενσις τῶν ἐξωμοσιῶν καὶ

ἡ σύγκλησις ἐπὶ τούτῳ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐκτάκτως εἰς ἡμέρας καὶ ὥρας, καθ' ἃς οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ, ὡς ἐκ τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων, δὲν δύνανται νὰ παρευρίσκωνται, καὶ χωρὶς νὰ ἀναμένωσι τὴν προσέλευσιν τῶν τυχόν ἐν ἐτέρῳ χωρίῳ εὐρισκομένων γονέων ἢ συγγενῶν.

Ὅτι, συνωδὰ τῇ μέχρι τοῦδε ἰσχυούσῃ ἐγκυκλίῳ, δεόν νὰ ἀφίνωσι κατὰ μόνας τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς πνευματικοὺς ἀρχηγούς, ὅπως συνεννοῶνται, καὶ δὴ, οὐχὶ ἅπαξ μόνον, ἀλλ' ἐπανειλημμένως, καὶ νὰ μὴ τάσσωσιν ἐπὶ κεφαλῇς αὐτῶν κυβερνητικὸν ὑπάλληλον, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ὁποίου οὔτε ἐπιτρέπεται κατὰ τοὺς θρησκευτικοὺς ἡμῶν κανόνας νὰ γίνηται ἡ ἐξομολόγησις, οὔτε εἶνε δυνατή.

Αἱ γυναῖκες καὶ αἱ κόραι τῶν χριστιανῶν ὀρθοδόξων πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατυπώσεων τῆς ἐξιslaμίσσεως νὰ ἐμφανίζωνται ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐν χριστιανικῇ ἐνδυμασίᾳ καὶ οὐχὶ μετημφιεσμένοι στολὴν ἰσλαμικὴν.

Οἱ ἀνήλικοι παῖδες, οἱ ζητοῦντες νὰ ἀλλαξοπιστήσωσι, νὰ παραδίδωνται συνωδὰ τῇ ἐγκυκλίῳ δμέσως καὶ ἄνευ ἀναβολῆς διὰ τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν εἰς τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας χωρὶς νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει τὰ λεγόμενα αὐτῶν, καὶ χωρὶς νὰ παραδίδωνται ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὰς οἰκίας τοῦ ἱμάμη, ἢ τοῦ χαδεμέ, ἢ ἄλλου μουσουλμάνου.

Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννηλικιότητος, νὰ ἐξετάζηται ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα καὶ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει τὰ ἐν ταῖς Μητροπόλεσι καὶ Ἐπισκοπαῖς ἐπίσημα ἔγγραφα τῆς γεννήσεως καὶ βαπτίσεως αὐτῶν, ἐξ ὧν ἐξάγεται ἀκριβῶς ἡ ἡλικία, καὶ οὐχὶ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ σώματος, ὅπως πείθωνται οὕτω συνωδὰ τῇ ἐγκυκλίῳ οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ ἐκλείπωσι τὰ παράπονα.

Συνωδὰ τῇ ἀνεγνωρισμένῃ ἀρχῇ, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξωμοσία ἀνηλίκων, καὶ πρὸς ἔμπρακτον ἀποδείξιν τῆς τηρήσεως τῆς ἀρχῆς ταύτης, οἱ παῖδες οἱ γεννώμενοι ἐν τῇ χριστιανικῇ θρησκείᾳ νὰ μὴ παραδίδωνται εἰς τὸν διὰ τῆς βίας

ἢ κρύφα ἀπάγοντα αὐτὰ ἐξομότην, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι παρ' αὐτῷ εὐρέθησαν, ἀλλὰ παραδίδονται εἰς τὸν ἕτερον τῶν γονέων.

Καὶ τέλος ὀρισθῇ καὶ διὰ τὴν ἐξόμοσιν ὡς ὄριον ἐννηλικιότητος τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ μὴ γίνωνται δεκτοὶ οἱ κάτω τῆς ἡλικίας ταύτης, ἀποδεικνυομένου οὕτως ὅτι διὰ τὸ Κράτος ἡ μεταβολὴ τῶν μὴ μουσουλμανικῶν θρησκευμάτων δὲν τίθεται ἐν κατωτέρᾳ μοίρᾳ τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ κτλ.

Τῇ 24 Ρεβιουλ-εββέλ 1322 ἢ 25 Μαΐου 1320 (904).

εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων

ΙΩΑΚΕΙΜ

Πρὸς τὴν Α. Υ. τὸν ὑπουργόν

τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Θρησκευμάτων

Ἵψηλότητε,

Διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Αὐγούστου $\frac{1320}{1904}$ εὐχετικοῦ μου τακριρίου εἶχον παρακαλέσει τὴν Υ. Ἵψηλότητα ἵνα εὐαρεσθηθῇ νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἀντίγραφον ἐπίσημον τῆς ἐγκυκλίου Αὐτῆς, τῆς ἐκδοθείσης προλαβόντως συνεπείᾳ εὐχετικοῦ μου τακριρίου τῆς 25ης ἰ. ἔ. ἐκτιθεμένου τὰς καταχρήσεις τὰς συμβαινούσας κατὰ τὰς ἐξωμοσίας καὶ τὰ ἔνεκα τούτων παράπονα τῶν ὀρθοδόξων. Ἡ Υμ. Ἵψηλότης διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου ἰ. ἔ. καὶ ἀριθμ. 116 ἀπαντητικοῦ Αὐτῆς τεσερεῖ εὐηρεστήθη νὰ μοι κοινοποιήσῃ ἐν περιλήψει τὸ περιοχόμενον τῆς ἐγκυκλίου αὐτῆς, δηλοῦσα συνάμα ὅτι σκοπὸς τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς εἶνε οὐχὶ νὰ θέσῃ ἡ προσθέση νέας διατάξεις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλὰ νὰ δώσῃ ὁδηγίαν περὶ τελείας τηρήσεως τῆς τάξεως, τῆς ἄλλως τε ὑψι-

σταμένης, περί τῶν προσερχομένων εἰς τὸν Ἰσλαμισμόν, ὅπως μὴ ἢ δυνατόν νὰ συμβαίνωσι παράπονα.

Τοῦ ὑψηλοῦ Αὐτῆς τεσκερὲ ἀναγνωσθέντος ἐν τῇ 'Ι. Συνόδῳ, προάγομαι νὰ ὑποβάλω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διασκέψεως αὐτῆς ὡς ἑξῆς :

Τὸ Πατριαρχεῖον ἐκτιμῶν τὴν ἀγαθὴν πρόθεσιν τῆς Ὑμ. Ὑψηλότητος, μεθ' ἧς προέβη εἰς τὴν ἐκδοσιν τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, εὐχαριστεῖ ἐπὶ ταῖς συνωδὰς τῇ προθέσει ταύτῃ δοθείσαις ὑψηλαῖς ὁδηγίαις καὶ διαταγαῖς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸ ἐπιθυμεῖ ἵνα ἐκλείψωσι αἱ ἀφορμαὶ τῶν ἔνεκα τούτου καθ' ἐκάστην ἔξωθεν διαδιδαζομένων αὐτῶ παραπόνων καὶ τῶν ἐνοχλήσεων ἐπομένως αὐτοῦ πρὸς τὸ σεβαστὸν ὑπουργεῖον, οὐχ ἥττον ὅμως δὲν βλέπει ἐν τῇ περιληπτικῶς ἀνακρινωθείσῃ ἐγκυκλίῳ τῆς Ὑμ. Ὑψηλότητος νὰ γίνηται λόγος περὶ τῶν κυριωτέρων αἰτίων τῶν παραπόνων τῶν ἐκτεθειμένων ἐν τῷ ἀναλυτικῷ τακτικῷ τῆς 25 Μαΐου ἰ. ἔ. διὰ τοῦτο προάγεται καὶ αὖθις, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ἀγαθῆς προθέσεως τῆς Ὑμ. Ὑψηλότητος τοῦ ν' ἄρῃ ἐκ μέσου τὰ ἐκ τοῦ ζητήματος τούτου παράπονα, νὰ ὑποδείξῃ αὐτά. Τὰ αἷτια δὲ ταῦτα εἶνε τὰ ἑξῆς:

1ον Οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ καὶ οἱ γονεῖς ἢ οἰκεῖοι δὲν ἀφίενται κατὰ μόνον μετὰ τοῦ ζητήσαντος νὰ ἀσπασθῇ τὸν Ἰσλαμισμόν, καθὰ ρητῶς διαγορεύει ἡ ἀπὸ 7 Μουχαρρέμ 1276 ὑψηλὴ βεζυρικὴ ἐγκύκλιος, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν ταύτην συνευτέυξιν παρευρίσκεται καὶ εἰς κυβερνητικὸς ὑπάλληλος, τούθ' ὅπερ οὐ μόνον ἀντίκειται εἰς τὸ ρητὸν γράμμα τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, ἀλλὰ καὶ ἐκμηδενίζει τὸν σκοπὸν δι' ὃν γίνεται ἡ ἰδιαιτέρα συνέντευξις, δύναται δὲ νὰ κριθῇ καὶ ὡς μέσον πιεστικόν.

2ον Κατὰ τὴν ἐγκύκλιον ταύτην, οἱ ἀνήλικοι παῖδες δέον νὰ παραδίδονται ἀμέσως εἰς τοὺς γονεῖς ἢ κηδεμόνας αὐτῶν, μηδεμιᾶς προσοχῆς διδομένης εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν. Ἐπομένως ἡ διαίρεσις αὐτῶν εἰς δύο τάξεις, εἰς τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν κάτω τῶν δέκα ἐτῶν καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας ἄνω, καὶ

ἡ παράδοσις μόνον τῶν πρώτων εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν, τῶν δὲ δευτέρων ἡ τοποθέτησις ἐν οἰκίαις τῆς ἀρεσκείας αὐτῶν, ὅταν δὲν θέλωσι ν' ἀκολουθήσωσι τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας αὐτῶν, ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν ἐγκύκλιον, διατάσσουσαν τὴν ἄμεσον παράδοσιν παντὸς ἀνήλικου, χωρὶς οὐδεμίαν νὰ δίδωται προσοχὴ εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ. "Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ λεγόμενον ὅτι οἱ τοιοῦτοι παῖδες θὰ τοποθετῶνται εἰς μέρη διὰ τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ὑπάρχει ἐνστασις ἐκ μέρους τῶν μωαμεθανῶν καὶ τῶν χριστιανῶν, ἐννοεῖται ὅτι περὶ τούτου οὐδέποτε θὰ συμφωνήσωσι αἱ δύο κοινότητες, τοῦτο δὲ θ' ἀποτελέσει νέαν ἀφορμὴν ἐρίδων καὶ παραπόνων.

3ον Ἐνῷ, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκύκλιον, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἡλικίας τῶν παίδων τῶν ζητούντων νὰ ἐξομώσωσι, ὅταν φιλονεικῆται, δέον νὰ γίνωνται ἐξετάσεις ἀκριβεῖς καὶ αἰρῶνται ἐκ μέσου αἱ ὑπόνοιαι καὶ τὰ παράπονα, ἐν τούτοις δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει τὰ ἐκ τῶν μητρῶν τῶν Πατριαρχείων καὶ τῶν Μητροπόλεων ἐξηγμένα ποστοποικτικὰ τῆς γεννήσεως καὶ βαπτίσεως τῶν τοιούτων, τὰ μόνον δυνάμενα ν' ἀποσοδήσωσι τὰ παράπονα καὶ ὀρίσωσι τὴν ἀληθῆ ἡλικίαν τῶν τοιούτων, ἐνῷ ἐν ἄλλαις περιπτώσεσι πάντοτε αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ συμβουλευόνται περὶ χριστιανῶν τὰ μητῶν τῶν μητροπόλεων.

4ον Ἐνῷ τὰ ἐκ μουσουλμανικοῦ γάμου γεννώμενα τέκνα εἶνε αὐτοδικαίως μουσουλμᾶνοι, καὶ ἐπομένως ὅταν μουσουλμᾶνος τεκνοποιήσῃ μετὰ ὀρθοδόξου γυναικός, ἀσπασθείσης τὸν Ἰσλαμισμόν, ἡ Αὐτοκρ. Κυβέρνησις ἀπαιτεῖ ἵνα τὸ τοιοῦτον τέκνον παραδοθῇ τῷ πατρὶ αὐτοῦ ὅταν ἡ μήτηρ ἀκολουθῶς ἤθελεν ἐπανελθῇ εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς θρησκείαν, ἐν τούτοις τὰ ἐκ χριστιανικῶν γάμων γεννώμενα τέκνα, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἕτερος τῶν γονέων αὐτῶν ἤθελεν ἐξομῶσαι, δὲν παραδίδονται ὡς χριστιανόπαιδες εἰς τὸν γονέα αὐτῶν τὸν μένοντα ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ, ὅπως ἀνατραφῶσιν ἐν τῇ θρησκείᾳ ἐν ἣ ἐγεννήθησαν, ἀλλὰ παραδίδονται εἰς τὸν ἐξομῶσαντα, λόγῳ ὅτι παρ' αὐτῷ ἔτυχε νὰ εὐρεθῶσι κατὰ τὴν ἐξωμοσίαν.

5ον Ἐνῶ, προκειμένου περὶ κοινῶν ὑλικῶν πραγμάτων, οἷον τὸ ἐμπόριον, ὃ ἔχων ἡλικίαν κάτω τοῦ 21ου ἔτους θεωρεῖται κατὰ τὸν νόμον τῆς Αὐτοκρ. Κυβερνήσεως ὡς μὴ ἔχων τὴν κρίσιν ἀνεπτυγμένην καὶ ἐπομένως ἀπαγορεύεται αὐτῷ τὸ συναλλάττεσθαι, ἐν τούτοις προκειμένου περὶ ὑψίστων λεπτῶν πνευματικῶν ἀντικειμένων, οἷον ἡ θρησκεία, ὃ ἄγων τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας θεωρεῖται ὡς ἔχων ὥριμον τὴν κρίσιν καὶ γίνεται δεκτὸς εἰς ἐξόμοσιν.

6ον Μεθ' ὅλην τὴν ἀγαθὴν πρόθεσιν τῆς Αὐτοκρ. Κυβερνήσεως, οἱ ἀπαγωγεῖς τῶν παιδῶν καὶ τῶν νεανίδων μένουσιν ἀτιμώρητοι, ἡ δὲ οἰκογενειακὴ ἀσφάλεια εἶνε πάντοτε ἐκτεθειμένη· διότι ἡ κόρη, ἥς τὸ πολυτιμότερον χρῆμα ἀφῆρθη μετὰ τὴν διὰ τῆς βίας φυγάδευσιν, καὶ ἥτις ἐπὶ ἱκανὸν παρακρατηθεῖσα παρὰ τῷ ἀπαγωγεῖ ἠπειλήθη καὶ διὰ τελείας ἐξοντώσεως, δὲν τολμᾷ νὰ δηλώσῃ ὅτι διὰ τῆς βίας ἀπήχθη, ἀλλῶς τε ἐννοεῖ ὅτι εἰς οὐδὲν πλεον ὠφελεῖ. Ἐπομένως ὁ μόνος ἀληθὴς φραγμὸς κατὰ τῆς ἀπαγωγῆς καὶ βία ἐξομώσεως τῶν νέων καὶ νεανίδων καὶ τὸ μόνον ἐχέγγυον τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς καὶ ἀσφαλείας εἶνε νὰ τεθῇ ἡ ἀρχὴ ὅτι οὐδεὶς ἀπαγόμενος, νέος ἢ νέα, γίνεται δεκτὸς πρὸς ἐξόμοσιν, διότι οὕτως οἱ θέλοντες ἀληθῶς νὰ ἐξομώσωσι δύνανται ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τῆς ἐλευθερίας νὰ προσέρχωνται οἰκοθεν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν.

Τὰ ἀνωτέρω ὑποδεικνύον τὸ Πατριαρχεῖον τῇ Ὑμ. Ὑψηλότητι ὡς τὰ κυριώτερα αἷτια τῶν παραπόνων τῶν ὀρθοδόξων πιστῶν ὑπνκόων τῆς Α. Α. Μ. πέποιθεν ὅτι θέλει εὐσεβηθῇ νὰ λάβῃ καὶ ταῦτα ὑπ' ὄψει σπουδαία καὶ ἀρῇ ἐκ τοῦ μέσου πᾶσαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀφορμὴν παραπόνων, ἐπισπῶσα οὕτως ἀγαθὰς εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ κραταιοτάτου καὶ γαλπηνοτάτου ἡμῶν Ἀνακτος.

Τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1323 ἢ 14 7)βρίου 1321

εὐχέτης
Ὁ Πατριάρχης τῶν Ῥωμαίων
ΙΩΑΚΕΙΜ

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης
καὶ τῶν Θρησκευμάτων.

Ἐξοχώτατε,

Ὡς γνωστὸν τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι, τὸ ὑψηλὸν πατριαρχικὸν βεράτιον διαγορεύει «μηδεὶς Ῥωμαῖος ἐξισλαμιζέσθω ἄκων καὶ διὰ τῆς βίας· ἐὰν δ' ὑπάρχῃ τις ἐπιθυμῶν πράγματι νὰ δεχθῇ τὸν ἰσλαμισμόν, ἐνεργείσθωσαν τὰ δέοντα κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν». Ἡ τάξις δ' αὕτη εἶναι ἡ ἐξῆς :

Κατὰ τὴν ἐν ἔτει 7 Μουχαρρέμ 1276 ἐκδοθεῖσαν βεζυρικήν ἐγκύκλιον, ἀπαγορευομένης πρωτίστως τῆς διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ καταναγκασμοῦ ἐξισλαμίσεως, τίθεται ὡς ὄριον ἐνῆλικιότητος διὰ τοὺς ἀσπαζομένους τὸν ἰσλαμισμόν τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας. Οἱ κάτω τοῦ ἔτους τούτου παῖδες δέον ν' ἀποδίδωνται ἀμέσως εἰς τοὺς γονεῖς ἢ οἰκείους αὐτῶν, μηδαμῶς γενόμενοι δεκτοί. Οἱ δ' ἔχοντες τὴν ἡλικίαν ταύτην καὶ ἄνω, ἀνακρίνονται πρῶτον ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, παρόντων τοῦ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς κοινότητος εἰς ἣν ἀνήκουσι καὶ τῶν γονέων, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, τῶν συγγενῶν αὐτῶν, μεθ' ὃ παραδίδονται εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ἱερέα καὶ τοὺς γονεῖς ἢ οἰκείους αὐτῶν ὅπως ἐν ἰδιαιτέρῳ τοῦ διοικητηρίου δωματίῳ κατὰ μόνας νουθετήσωσιν αὐτοὺς καὶ ἐὰν, μετὰ τοῦτο, ἐμμένωσιν ἐν τῇ ἰδέᾳ τῆς ἐξισλαμίσεως, τότε ἐκτελῶνται αἱ ὀρισμέναι διατυπώσεις. Ἐὰν δὲ περὶ τῆς ἡλικίας τῶν τοιούτων ὑπάρχῃ διαφωνία, δὲν πρέπει νὰ ἐνεργῇται τι, πρὶν ἢ ἐξετασθῇ ἀκριβῶς τὸ ζήτημα καὶ ἐρωτηθῇ καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις. Βραδύτερον, διὰ τοὺς παῖδας, ὧν ὁ εἰς τῶν γονέων, πατὴρ ἢ μήτηρ, ἐξισλαμίζεται, ὀρίσθῃ ἵνα οὗτοι μένωσι παρ' ἐκείνῳ τῶν γονέων, παρ' ᾧτιν ἤθελον εὔρεθῇ κατὰ τὴν ἐξωμοσίαν. Πρὸ τινων δ' ἐτῶν ἐτροποποιήθη καὶ ἡ περὶ τῶν κάτω τῶν 15 ἐτῶν παιδῶν διάταξις τῆς ἐγκυκλίου, ὀρισθέντος, καθὰ ἐκοινοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Σεπτεμβρίου 1320 (1904) ὑπουργικοῦ τεσεκερῆ, ὅτι δέον ἵνα

παράδιδονται εἰς τοὺς γονεῖς ἢ οἰκείους αὐτῶν μόνον οἱ κάτω τῶν 10 ἐτῶν παῖδες, οἱ δ' ἄνω τοποθετοῦνται μέχρι τῆς ἐνῆλικιώσεως αὐτῶν ἐν οἰκίαις τῆς ἀρεσκείας αὐτῶν.

Κατὰ τῆς τάξεως ταύτης τὸ Πατριαρχεῖον ἐπανειλημμένως διεμαρτυρήθη καὶ ἐζήτησε τὴν διόρθωσιν αὐτῆς. Καὶ πρῶτον μὲν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὄριον τῆς ἐνῆλικιότητος πρὸς ἐξισλάμισιν, ὑπέδειξεν ὅτι δὲν ἦτο λογικὸν καὶ σύμφωνον πρὸς τοὺς νόμους τοῦ κράτους νὰ θεωρῇται ὁ δεκαπενταετής παῖς ὡς ἔχων ἀνεπτυγμένην τὴν κρίσιν ὅπως κρίνῃ περὶ θρησκείας, ἀφοῦ, κατὰ τοὺς αὐτοὺς νόμους καὶ κατὰ τὸν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Σερῆ ἀστικὸν κώδικα, θεωρεῖται ὡς μὴ ἔχων τὴν κρίσιν ὥστε νὰ διακρίνῃ περὶ τοῦ ὀφελίμου ἢ μὴ μιᾶς ἀπλῆς συναλλαγῆς καὶ ἀφοῦ ἀπαγορεύεται αὐτῷ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ ἐμπόριον πρὸ τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας. Δεύτερον δέ, ὅσον ἀφορᾷ τὸ νὰ μένωσιν οἱ παῖδες παρ' ὧν τῶν γονέων ἠθέλουν εὐρεθῇ κατὰ τὴν ἐξισλάμισιν, ὑπέδειξεν ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτρέπεται ὅ,τι διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀπαγορεύεται, ὁπλοῦν, ἐνῶ κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐξισλάμις τῶν παιδῶν πρὸ τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν, διὰ τῆς νεωτέρας ταύτης διατάξεως ἐξισλαμίζονται ἐν οἰαδήποτε ἡλικίᾳ, ἀφοῦ ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν, πατέρα ἢ μητέρα, ἐξισλαμιζομένους, νὰ παραλαμβάνωσι μεθ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν ἐξόμοσιν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ὅσα ὡς χριστιανοὶ ἀπέκτησαν, καὶ νὰ ἐξισλαμίζωσι καὶ ταῦτα. Τρίτον, ὅσον ἀφορᾷ τὴν νεωτέραν ἐπίσης διαίρεσιν τῶν παιδῶν εἰς δύο τάξεις, ἥτοι εἰς τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν κάτω τῶν δέκα καὶ ἄνω τῶν δέκα, καὶ τὴν παράδοσιν τῶν πρώτων εἰς τοὺς γονεῖς ἢ οἰκείους αὐτῶν, τὴν τοποθέτησιν δὲ τῶν δευτέρων, μέχρι τῆς ἐνῆλικιώσεως αὐτῶν, ἐν οἰκίαις τῆς ἀρεσκείας αὐτῶν, ἄλλαις λέξεσι μωαμεθανικαῖς, καὶ ἡ διαίρεσις αὕτη, ἐναντία πρὸς τὴν ὀριστικὴν σχετικὴν διάταξιν τῆς ἀρχαίας ἐγκυκλίου, ἀγεί εἰς ἐξισλάμισιν τῶν παιδῶν ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἤδη ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

Ἐκτὸς τούτων, ἐνῶ κατὰ τὴν ρηθεῖσαν ἐγκύκλιον ὁ

ἐπὶ τούτῳ ἱερεὺς καὶ οἱ γονεῖς ἢ οἰκεῖοι ἔδει νὰ ἀφίενται κατὰ μόναν μετὰ τῶν θελόντων νὰ ἐξισλαμισθῶσι, καὶ ἡ διάταξις αὕτη κατηγορήθη, διότι, ἐπὶ τῇ προφάσει προλήψεως διαπληκτισμῶν, δὲν ἀφίενται μόνοι, ἀλλὰ τάσσεται ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ὑπάλληλος κυβερνητικὸς, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ὁποῖου, φυσικῶ τῷ λόγῳ, δὲν δύνανται ὡς δεῖ νὰ συνεννοηθῶσι καὶ οὕτω ματαιοῦται καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἰδιαιτέρας συνεντεύξεως. Ἐπίσης, διαφωνίας ὑπαρχούσης περὶ τῆς ἡλικίας, δὲν λαμβάνονται ποσῶς ὑπ' ὄψει τὰ ἐπίσημα ἀρχεῖα τῆς μητροπόλεως ἢ τοῦ Πατριαρχείου, ἐν οἷς σημειοῦται ἡ ἡμέρα καὶ ὁ μὴν τῆς γεννήσεως, τοῦθ' ὅπερ ἀκριβῶς ἀπαιτεῖται πρὸς ὄρισμόν τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας, ἀλλ' αἱ διαμοναὶ (τεζκερέϊ ὀσμανιέ) ἐν αἷς λείπει ἡ λεπτομέρεια τοῦ μηνὸς καὶ τῆς ἡμέρας, ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ διαμονῆς, λαμβάνεται ὑπ' ὄψει ἡ σωματικὴ ἀνάπτυξις τοῦ παιδὸς, καταργηθείσης οὕτω καὶ ἐτέρας διατάξεως τῆς ἐγκυκλίου, διακελευούσης τὴν ἀκριβῆ ἐξέτασιν τῆς ἡλικίας, ὅπως πείθωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ ἐκλείπωσι τὰ παράπονα. Πρὸς τούτοις, τὰς χριστιανὰς γυναῖκας καὶ κόρας εἰς πολλὰ μέρη, πρὶν ἢ ἔτι ἐκτελεσθῶσιν αἱ διατυπώσεις τῆς ἐξισλαμίσεως, παρουσιάζουσιν ἐνώπιον τῶν διοικητικῶν συμβουλίων μετὰ περιβολῆς ἰσλαμικῆς, ἥτις ἐνίοτε ὑποκρύπτει ἄλλο πρόσωπον ἢ τὸ διὰ τῆς βίας ἀπαχθέν.

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν τάξιν καὶ τὰς διατυπώσεις τῆς ἐξισλαμίσεως. Ἀφ' ἑτέρου, οἱ χριστιανοὶ συχνότατα παραπονοῦνται ὅτι τὰ τέκνα αὐτῶν, θήλεα ἢ ἄρρενα, ἀπάγονται πρὸς ἐξισλάμισιν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ καὶ ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀρχῶν, ὅτι ἐπὶ τούτῳ παραδίδεται τὸ δούλον τῆς οἰκίας, ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, πολλάκις διὰ τῆς χρήσεως βίας καὶ ὀπλῶν, ὅτι οἱ ἀπαγωγεῖς ἐπὶ ἡμέρας ὁλοκλήρους περιάγουσι τὸ θῦμα αὐτῶν εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ βουνά, ἢ ἐγκλείουσιν ἐν μωαμεθανικῇ οἰκίᾳ, ὅπου καὶ διακορεοῦσιν ὅπως ἐξαναγκάσωσιν οὕτω νὰ ἀσπασθῇ τὸν ἰσλαμισμόν, ὅτι οἱ δρᾶσται τῶν κακουργημάτων τούτων οὐδαμῶς τιμωροῦνται, οὐ

μὴν δ' ἀλλὰ καὶ ἀμείδονται, τούναντίον δὲ δέρονται, ὑβρίζονται οἱ γονεῖς καὶ οἱ οἰκεῖοι, οἱ δὲ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ χαρακτηρίζονται ὡς παραδαίνοντες τὰ πρὸς τὸ κράτος καθήκοντα πίστεως καὶ ζητεῖται ἡ παῦσις καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτῶν, ἐὰν τυχὸν ἤθελον τολμήσει νὰ παραπονεθῶσιν ἢ νὰ ποιήσωσι παραστάσεις ἐντὸς τοῦ νόμου, καὶ ὅτι αἱ κυβερνητικαὶ ἀρχαὶ προκειμένου περὶ ἐξισλαμίσεως, ἀναπτύσσουσιν ἀσυνήθη δραστηριότητα, συγκαλοῦσαι τὸ διοικητικὸν συμβούλιον εἰς ἐκτάκτους καὶ ἀκαταλλήλους ἐπίτηδες διὰ τοὺς πνευματικοὺς ἀρχηγούς ἡμέρας, ὥσπερ ἐπρόκειτο περὶ ζητήματος πρωτίστως διὰ τὸ κράτος σπουδαιότητος, καὶ μὴ ἀναμένουσai τὴν προσέλευσιν τῶν γονέων ἢ οἰκείων.

Ἡ ὁμολογουμένως ἀνιάρᾳ καὶ ἐν τούτοις ἀληθῆς αὕτη κατάστασις καὶ ἄλλοτε ἐπανειλημμένως ἐξετέθη διὰ μακρῶν εἰς τὸ σεβαστὸν Ὑπουργεῖον, ἰδίᾳ διὰ τῶν ἀπὸ 25 μαΐου 1320 (1904) καὶ 14 Σεπτεμβρίου 1321 (1905) καὶ ἄλλων νεωτέρων εὐχετικῶν μου τακิริῶν, δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. Ἦδη ἐπὶ τῇ ἀναστηλώσει τοῦ συντάγματος τὸ Πατριαρχεῖον, θεωροῦν περιττὸν νὰ ὑποδείξῃ ὅτι ἡ κατάστασις αὕτη δὲν συνάδει ποσῶς πρὸς τὰς ἀνακηρυσσόμενας ἀρχὰς τῆς ἰσότητος, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης, πιστεύει ὅτι καὶ ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐκλείψωσιν αἱ τοιαῦται ἀφορμαὶ μίσους καὶ πάθους μεταξὺ χριστιανῶν καὶ μουσουλμάνων, ἀφορμαὶ ἐκθέτουσαι δωρεὰν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Κράτους ἀπέναντι τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, θὰ εὐαρεστηθῇ νὰ διορθώσῃ τὴν φορὰν ταύτην ριζικῶς τὸ κακόν, ἐφ' ᾧ καὶ προάγεται πρὸς τοῦτο νὰ ὑποδείξῃ τὰ ἐξῆς μέτρα :

1ον Συνωδᾷ τῇ διατάξει τοῦ πατριαρχικοῦ βερατίου ὅτι οὐδεὶς ἄκων καὶ διὰ τῆς βίας ἐξισλαμίζεται, δεόν νὰ κηρυχθῇ ὅτι οὐδεὶς νέος ἢ νέα, βίᾳ ἀπαγόμενος, γίνεται δεκτὸς πρὸς ἐξόμοσιν, ὅτι δὲ οἱ βίᾳ ἀπάγοντες αὐτοὺς καταδιώκονται αὐστηρῶς κατὰ τὸν νόμον καὶ τιμωροῦνται.

2ον Νὰ ὁρισθῇ καὶ διὰ τὴν ἐξωμοσίαν ὅριον ἐννληκίότητος τὸ 21ον ἔτος δι' ἀμφοτέρα τὰ γένη.

3ον Οἱ μέλλοντες νὰ ἐξομώσωσι νὰ μὴ ἐγκλείωνται εἰς μωαμεθανικὰς οἰκίας, ἀλλὰ, συνωδᾷ τῇ ἐλευθερίᾳ, νὰ προσέρχωνται κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν πρὸς δήλωσιν τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν, νὰ παραπέμπωνται δ' ἐκεῖθεν πρῶτον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον ἐνταῦθα, ἀνεὺ μωαμεθανικῆς περιβολῆς, καὶ ἔξω εἰς τὴν Μητρόπολιν, ὅπως προσκαλουμένων καὶ τῶν γονέων ἢ οἰκείων, νουθετῶνται τὰ δέοντα, μεθ' ὧν, ἐὰν ἐμμένωσιν, ν' ἀποστέλλωνται τῇ ἀρχῇ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διατυπώσεων. Τὴν τάξιν ταύτην ἔχει ἐν ἰσχύϊ τὸ Πατριαρχεῖον ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἀρμενίων, Ἀρμενοκαθολικῶν κλπ.

4ον Οἱ κάτω τοῦ 21ου ἔτους νὰ μὴ γίνωνται δεκτοὶ ὡς ἀνήλικοι.

5ον Τὰ τέκνα τῶν χριστιανῶν, πάσης ἡλικίας καὶ γένους, νὰ μένωσι παρ' ἐκείνῳ τῶν γονέων, ὅστις μένει ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ πίστει, καὶ μὴ παραδίδωνται τῷ ἐξομνύοντι.

6ον Ἐν περιπτώσει ἐξισλαμίσεως ἀμφοτέρων τῶν γονέων, τὰ τέκνα νὰ παραδίδωνται διὰ τοῦ Πατριαρχείου ἢ τῆς Μητροπόλεως εἰς τοὺς πλησιεστέρους αὐτῶν συγγενεῖς, ἢ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν εἰς τὸ ὀρφανοτροφεῖον τῶν ὀρθοδόξων.

Τὸ Πατριαρχεῖον πιστεύει ὅτι, ἐὰν ἡ συνταγματικὴ ἡδὴ κυβέρνησις θεωρεῖ, παρὰ τὴν ἀνακηρυχθεῖσαν ἰσότητα καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως, ἐπιτρεπομένην διὰ τὰ ἄλλα μόνον θρησκευματα τὴν ἀλλαξοπιστίαν, ἥτις διὰ τὸν Ἰσλαμισμόν καὶ λεγομένην ἀπλῶς θεωρεῖται ὡς ἡ μεγίστη τῶν ὑβρεων καὶ συνεπάγεται θανατικὴν ποινὴν, τοῦλάχιστον δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς μὲν τοὺς φαύλους νὰ νομίζωσιν, ὡς μέχρι τοῦδε, ὅτι ἀπέναντι τῶν μὴ μουσουλμάνων τὰ πάντα εἶνε θεμιτὰ καὶ ὅτι δύνανται ἀτιμώρητοι νὰ παραδιώκωσι τὸ ἄσυλον τῶν οἰκίων, νὰ ἀπάγωσι τὰ τέκνα τῶν χριστιανῶν καὶ νὰ ἐγκαθειργήσωσιν αὐτὰ εἰς μωαμεθανικὰς οἰκίας ὅπως ἐξαναγκάσωσιν οὕτως εἰς ἀποδοχὴν τοῦ Ἰσλαμισμοῦ, εἰς δὲ τοὺς κυβερνητικοὺς ὑπαλλήλους νὰ ὑποδοθῶσιν ἐκ φανατισμοῦ τὰ τοιαῦτα κινήματα, νομίζοντες ὅτι οὕτω

παρέχουσιν ἐκδούλευσιν εἰς τὸ Κράτος, ἀλλ' ὅτι θὰ θελήσῃ, θεσπίζουσα τὰ ἀνωτέρω, νὰ χορηγήσῃ συνωδὰ τῷ Συντάγματι ἀποτελεσματικὴν προστασίαν πρὸς τὰς ἀνεγνωριστένας ἐν τῷ κράτει θρησκείας, οἷα ἡ ὀρθόδοξος, χάριν τῆς ἀληθοῦς συναδελφώσεως τῶν λαῶν διὰ τὸ καλὸν τῆς κοινῆς πατρίδος.

Διατελῶ κτλ.

Τῇ 18 Σεβὰλ 1326, ἡ 30 ὀκτωβρίου 1908).

εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων

ΙΩΑΚΕΙΜ

ایچون حد بلوغ یکرمی بر یاش اعتبار اولمسی ثالثاً قبول
اسلامیت ایده جککړک اسلام خانه لرینه قیادلیوب حریت
اقتضاسنجه آرزو لرینک اظهاری ایچون بالذات طوغری مرجعه
مراجعت ایدرک اوراجه ده بومثللو احوالده ارمنی وارمنی قتولک
وساژه پطریقخانه لريله پطریقخانه من اراسنده جاری و مرعی
اوله کلدیکی وجهله اول امرده ابوین ویا اقربانک دعوتيله
وصایا و نصایح لازمه اجرا ایتدیرلمک اوزره بوراده پطریقخانه
وطشرده ده محلی متره پولیدخانه سنه خرسیتان البسه لريله ارسال
بیورلمسی وبومعامله نك ایفاسندن صکره قبول اسلامیت
ارزوسنده ثبات ایده جککړک معاملات شرعیه سنک ایفاسی
ایچون مرجعه اعاده ایدلمسی رابعاً یکرمی بر یاشندن دون
اولانلرک نابالغ اولملريله قبول ایدلماسی خامساً هر هانکی
جنس ویاشده اولورسه اولسون روم چوجققرینک ابوینندن
تبدیل مذهب ایدنه ویرلیوب دین اصلیسنی محافظه ایایانده
قلمسی سادساً ابوینک ایکسی ده قبول اسلامیت ایدن روم
چوجققرینک پطریقخانه ویا متره پولیدخانه معرفتيله اک یقین
اقربالرینه وبونلرک فقدانی حالنده روم ایتاخانه سنه تودیع

ایتدیرلمسی والحاصل مشروطیت اوزره اداره امور ایدن حکومت
سنه جه، اعلان بیوریلان مساوات وحریت وجدان قاعده سنه
مخالفاً اسلامیت ایچون تفوهی بيله اعدام جزاسنی مستلزم
اک بیوک حقارتلردن عد اولنان تبدیل مذهب ماده سی یالکیز
مذاهب ساژه ازبابی ایچون تجویز بیورلدیغی حالده هیچ
اولماز ایسه غیر مسامینه قارشو هرشی جائز ایشجه سنه برطاقم
ادانی واسافلک بلا جزا خرسیتان خانه لرینی باصوب وچوجققرینی
قالدیروب جبراً اجرای اسلامیتلری ایچون اسلام خانه لرینه
قیاتملری ومأمورین حکومتک ده کویا دولت وملمته خدمت
ایدر ظنيله وسائقه تعصبله بوکبی حرکاته معاونتده بولملری تجویز
ایدلمیه رک بالاده عرض اولنان موادک اصول اتخاذا بیورلمسی
ایله روم مذهبی کبی دولتجه مصدق اولان ادیان قارشو قانون
اساسیده موعود اولان حمایه نك فعلاً ابرازینه وبوصورتله ده
وطن مشترک خیر وسلامتی ایچون عناصر مختلفه دولت بیننده
اخوت حقیقیه پیداسنه لطف وهمم علیه مهمام شناسانه نك
بیدریغ بیوريله جغی اعتقادنده بولنامغله اولبابده امر و فرمان
حضرت من له الامر کدر

قربانلرینی کونلرجه طاغلرده قیرلرده کز دیره رک ویا براسلام
خانه سنه قپاده رق اجرای اسلامیه مجبور ایتک ایچون بکرلرینی
ازاله ایلمکده و بوجنایاتک متجاسرلری دوچار مجازات ایلمک
شویله طورسون بالعکس مظهر تحسین و آفرین اولمقده چو جقلرک
ابوین واقرباسی ایسه شتم و ضرب کبی معامله لر کورمکده
ورؤسای روحانیه بو حاللردن شکایته ویا اجرای اسلامیت
صره سنده مغایر اصول وقاعده بر معامله دن طولانی برای
اعتراض شق شفیه جرأت ایدرلر سه همان صداقت و عبودیت
منافی حال و حرکتله اتهام ایدیلرک عزل و تبدیلی طلب
ایدلمکده و حکومت محلیه جه اجرای اسلامیت دولت ایچون
برنجی درجه ده حائز اهمیت مواددن ایمش کبی بومقوله احوالده
معتادلری خلافتنه اوله رق خارق العاده بر فعالیت ابرازایله
مجالس اداره مخصوصا رؤسای روحانیه ایچون غیر مساعد ایام
واوقاتده اجتهاده دعوت ایدیلرک ابوین ویا اقربانک ورودینه
نظار اولنقسنزین اجرای اسلامیت جهته کیدلمکده اولدیفنندن
ایکیده برده بحث و شکایت ایلمکده درلر فی الحقیقه بادی
اسف اولدیفنی قدر مقارن حقیقت اولان بواحوال پرملال

نظارت جایله یه دفعاتله و از جمله ۲۵ مایس سنه ۱۳۲۰ و ۱۴ ایلول
سنه ۱۳۲۱ تاریخی و مؤخر تقاریر دعا کوی ایله عرض ایدلمش
ایسه ده مع التأسف پیش نظره انعامشیدی بودفعه قانون اساسینک
اعلانی مناسبتیه آرتق بو حالک دوامی اعلان بیوریلان مساوات،
حریت، عدالت قواعدینک مقتضیاتندن نه درجه بعید ایدوکنک
عرض واران سنه بطریق خانه جه حاجت کوریله مدیکی کبی
حکومت سنیه جه ده اسلام ایله خرسیتانلر اراسنده بغض
و عداوتک ادامه سنی موجب و شان دولته جهان مدنیت قارشو سنده
نقیصه مورث اولمقدن بشقه بر فائده سی اولیان بو کبی حالات
مؤسسه نک اورته دن قالدیرلمسی ایچون فنا لک اساسندن اصلاحی
جداً ارزو بیورلمقده اولدیفنی مأمول دعا کوی اولمغله بوبابده
تدابیر آتیه نک عرضنه مبادرت اولنور شویله که اولاً
بر اتده کی « افراد ملتدن برینک کندی رضاسی یوغیکن جبراً
کسنه مسلمان ایلمیه » دیو فرمان عالی اقتضاسنجه ارکک اولسون
قیز اولسون جبراً قالدیریلانلر دن هیچ کیمسه نک اسلامیه قبول
اولنویوب بلکه بونلری قالدیرانلر حقننده مجازات قانونیه نک
شدتله اجرا اولنه جفنک اعلان بیورلمسی ثانیاً اجرای اسلامیت

تحریرات سامیه ایله منع ایدیلان شی مؤخراً احداث ایدیلان
 بو اصول ایله تجویز ایدلمش دیمک اولدیغی ثالثاً چوجقلرک
 ایکی قسمة یعنی اون یاشندن دون ویا افزون اولانلره تقسیم
 وایکنجی قسمنک حین بلوغه قدر آرزولرینه کوره یعنی تعبیر
 آخرله اسلام خانه لرینه یرلشدیرلمسی حقننده مؤخراً احداث
 ایدیلان اصول دخی اولکی تحریرات سامیه نک بو بابده کی
 حکم صریح قطعینسه منافی اوله رق چوجقلرک دها ون یاشندن
 اجرای اسلامیتنی منتج اولدیغی و بوندن ماعدا قبول اسلامیت
 ایده جکلرک والدین ویا افرباسی و بوایشه مأمور اولان پاپاس
 افندی ایله یالکز اوله رق کوریشدیرلمسی تحریرات مذ کوره
 احکامندن ایکن کویا آرا رنده مضارب و قوعبولسون دیه یالکز
 براقلمیوب یا نلرینه خدمه دن بریسی ترفیق اولندیغندن و بونک
 حضورنده سربست کرریشیله میه جکی طبعی بولندیغندن
 تحریرات سامیه نک یالکز کوریشدیرلمسکده کی حکمنک
 مقصدی فوت اوله رق حکم مذکورک دخی برکونا اهمیتی
 قالمدیغی و سنجه اختلاف ظهورنده تولدات هانکی آیک نه کونی
 ایچنده و قوعبولمش ایسه آنک تصریحیه مقید اولدقلری بطریقخانه

ومتره پولیدخانه لارک قیوداتی نظر اعتباره آلمدیغی و حالبوکه
 حد بلوغک بحق تعیینی ایچون تولد سنه سنک آی و کونک
 تصریحیه بیانیسی مقتضی اولوب بو صراحت ایسه تذاکر
 عثمانیه ده بولندیغی و تذاکر عثمانیه نک فقدانی حانده یالکز
 چوجقلرک جثه سنه باقغله بالا کتفا تحریرات سامیه نک علاقه
 دارانجه قناعت کامله کتیریلرک شکایاتک برطرف ایدلمسی
 ایچون سن ماده سنک عریض و عمیق تدقیق حقننده کی حکمی
 دخی اسقاط ایدلدیکی و طشره ده برخیلی یرلرده روملردن
 قبول اسلامیت ایده جکل قاری و قیزلرک دها معاملات قانونیه نک
 اجرا سندن اول مجالس اداره حضورینه اسلام البسه سیله
 چیقارلمقده اولدقلری و بوقیافت التنده بعضاً قاجیریلاندن بشقه
 برقیز و قارینک مستتر بولندیغی عرض و تفصیل اولمشدر دیگر
 جانبدن روم اهالی دخی ارکک اولسون قیز اولسون چوجقلرینک
 کوپه کوندوز و عاداتا حکومت محلیه نک کوزی اوکنده قالدیریاوب
 اجرای اسلامیت کورتورلمسکده و بواوغورده لیلاً و نه هاراً حتی
 اکثریا سلاح استعمالیه ده خانه لری باصیله رق اقامتگاهک
 تعرضدن مصنوعیتی قاعده سنه خلل کتیرلمسکده و قیز قالدیرانلرک

چو جقلرك قبول اولمىوب همان ابویننه یاخود اقرباسنه رد
 وتودیع ایدلمسی واون بش یاشندن افزون اولانلرك دخی اول
 امرده مجلس اداره ده منسوب اولدقلری جماعتك رئیس روحانیسی
 ایله ابوینك وبونلرك عدم وجودی تقدیرنده اقرباسنك حاضر
 بولندیرلینی حالده بعد الاستجواب بشقه جه ده اجرای وصایا
 ونصایح اولنق اوزره حکومت دائره سنده براوطه ده بوایشه
 مأمور اولان پاپاس افندی واپوین واقرباسی ایله ده یالکز
 اوله رق کورشدیرلمسی وشاید بوندن صکره قبول اسلامیتده
 اصرار ایدرلرایسه معامله لازمه سنك اجرا قلمسی وبوکیلرك
 سننجه اختلاف ظهورنده مسئله عریض وعمیق تدقیق
 ایدیلررك برکرده ده حکومت سنیه دن استیدان معامله اولنه دن
 اجرای اسلامیتی جهته کیدلمامسی خصوصلرندن عبارتدر
 مؤخرأ پدر ویا والده لرندن بری قبول اسلامیت ایده جك
 چو جقلر ایچون بونلرك اوصره ده ابوینندن هرکیمك یاننده
 بونورلرایسه آنلرك یدنده ابقا ایدلمسی اصول اتخاذا قلمش
 وبرقاچ سنه اول تحریرات سامیه نك اون بش یاشندن دون
 اولان اطفالك ابویننه ویاخود افرباسنه رد وتودیعی حقنده کی

حکمی دخی تعدیل اولنه رق بونلردن یالکز اون یاشندن
 دون اولانلرك تودیع ایدلمسی واوندن یوقاری اولانلرك
 ایسه آرزو ایتدقلری خانه اره یرلشدیرلمسی قرارکیر اولمش
 ایسه ده بواصول وقواعد حقنده بطریقخانه جه بالدفعات عرض
 اعتراضات ایله اصلاحی طلب اولنمشدر از جمله اولاً قوانین
 دولت احکامنجه وحقی شرع شریفه مستند مجله احکام عدلیه جه
 ده اون بش یاشنده برچو جقلك عقود عادیه دن برینك نفع
 وضررینی تمیزه غیر مقتدر عد اولنه رق یکریمی ر یاشندن اول
 تجارتیه کیر مسنه جواز قانونی اولمیدینی حالده بونك امور دینیه ده
 ممیز عد اولمسی غیر منطقی وقانونی ایدوکی ثانیاً ابوینندن بریسی
 قبول اسلامیت ایده جك چو جقلرك اوصره ده آنا وباباسندن
 هرکیمك یاننده بونورلرایسه آنلرك یدنده ابقاسی حقنده
 مؤخرأ اتخاذا اولنان اصول موجبنجه قبول اسلامیت ایده جك
 آنا ویا بابانك خرسقیان نکاحی آلتنده پیدا ایلدیکی چو جقلری
 هرهانکی یاشده اولورسه اولسون آلوب برابرجه اسلام
 ایتدیرمسی تجویز اولندیغنه نظراً اون بش یاشندن دون اولان
 چو جقلرك اجرای اسلامیتی جهته کیدلمامسی امر اولان

اسلامیت ایده جکړک جثه لرینک کوستریشیله اکتفا اولمیه رق بولرک تاریخ تولد و وافتیزلرینه دائر متره پولید و پسبقو سخانه لرده موجود سجلات قیودینه اعتبار و اعتراضات سائره حقنده عریض و عمیق تدقیقات اجرا و رضای عالی و تحریرات سامیه احکامنه تمامیه توفیق حرکت ایدلمک صورتیه اشکال و شبهاتک رفع اولمسنی و صیدلرک اجرای اسلامیتلری دولت علیه جه بروجله تجویز بیورلمیوب بوباده کی قاعده نک تطبیقا نتیجه ده تمامیه مرعی طو تلمقده اولدیغنی تأییداً روم مذهبجه منعقد عقد ازدواجدن تولدایدن چوجقړک مؤخرأ ابوینندن بریسنک قبول اسلامیتی صره سنده یاننده بولنسه بیله نزدنده بر اقلمیوب اصلا طوغدقلمری مذهبنده قاله جق اولان دیگر ولیدنه اعاده اولمسنی ویکرمی یاشندن دون اولانلرک معاملات تجاریه یه کیرشمکه دولتجه مآذون اولمدقلمری کبی تبدیل مذهب بچشده ده عین معامله یه تابع بدایله رک معاملات مذهبییه نک معاملات تجاریه قدر اهمیتلی طو تلمسنی متضمن تعمیماً تعلیمات علیه اعطاسیه برمدتدنبرو بویوزدن ترلزله اوغرایان عائله جه امنیت واستراحتک سایه استراحت وایه حضرت پادشاهیده تأمین

واستقراری وحق مستحق حضرت ولی نعمت بیمنت اعظمییه بوصورتله دخی برقاتدها دعوات خیرییه استجلابی خصوصنه دلالت و همم علیه جناب نظارتیناهیلرینک درکار بیورلمسی بابنده

فی ۲۳ ربیع الاول سنه ۱۳۲۲ و فی ۲۵ مایس سنه ۱۳۲۰

عدلیه و مذاهب نظارت جلیله سنه

محاط علم عالی دولتلمری بیورلدیغنی اوزره بطریقک برات عالیسنده « افراد ملتدن برینک کندی رضاسی یوغیکنن جبرأ کمسنه مسلمان ایلمیه و صحیحأ قبول اسلامیت ارزوسنده بولنانلر اولورسه اصول وقاعده موضوعه سنه توفیقأ اقتضاسی اجرا قیلنه » دیو امر و فرمان بیوریلیور بواصول وقاعده دخی ۷ محرم سنه ۱۲۷۶ تاریخلی تحریرات سامیه یه کوره اول باول جبر و تفضیقله اجرای اسلامیت منع اوله رق قبول اسلامیت ایچون حد بلوغ اوزن بش یاش اعتبار ایدلمکله بویاشندن دون اولان

اوغورنده پطریقخانهك وبتون روم اورتودوقس تبعه
ماوكانهك حق وعدالته وقانون ومنطقه موافق شكایاتندن
حكومت صنيه جه على الخصوص تبعه صادقۀ ماوكانه لرینك
ازهر جهت آسایش واستراحتی اسبابك استكمالی خصوصنده
همم وتقیدات جلیله تبعه پرورانہ لری مشهود باصرۀ شكران
اولان ولی نعمت بمنت اعظمیز پادشاهمز افندمز حضر تلرینك
عصر جلیل بی عدیل ماوكانه لرنده صرف نظر بیورلمیه رق روم
تبعه صادقۀ شاهانهك قلوب وحسیات دینیه لرینی داغدار
وایادی بدخواهانه سرمایۀ قیل وقال بخش ایلان بوكی حالات
مؤسفهك اورتهدن رفع واصلاحنه مرحمت بیوریلہ جفی
پطریقخانه جه قویاً مأمول ایدوكنه بناء قاری اولسون اركك
وقیز چوجق اولسون قاجیریلانلرك اجرای اسلامیتی جائز
اولمیوب بونلرك همان عائله لرینه اعاده وقاجیرانلرك دخی
برموجب قانون شدیداً مجازاتلری اجرا اولنه جفنی ومجالس اداره
رؤسای روحانیهك وظائف روحانیه لرینه مبنی بولنه میه جقلری
ایام وساعات فوق العاده وغیر مناسبه ده اجتماعه دعوت اولنق
ودیکر قریه ده بولنه بیله جکی ملحوظ اولان ابوین ویا اقرباسنك

ورودینی بکله مامك صورتیله التزام سرعت واستعجال اولنه رق
مجالسك اعضای غیر مسلمه سنك غایبده اتمام معامله ایدلمسی
ممنوع ایدوکنی وتحریرات سامیهك حکم صریحنه توفیقاً ابوین
ویا اقربا ورئیس روحانینك قبول اسلامیت ایده جکارایله حكومت
دائرة سنك مناسب بر محلنده یالکز اوله رق کورشدیریلہ رك
یانلرینه حضوری استکناه ماده یه و سربستجه کوریشامسنه
بالطبع مانع اوله جق مأمور ویا خدمه قائمق صورتیله حکم
تحریراتك اهمیتدن اسقاط ایدلمامسنی وقبول اسلامیت ایده جك
روم قاری وقیزلرینك معامله نظامیه لرینك ایفاسندن اول
مجالس اداره حضورینه البسه اصلیه لری ایله چیقوب اسلام
قیافتیله چیقارلمامسنی، وتبديل مذهب ایتك ایستیان چوجقلرك
افاده لری استماع اولمیه رق وآرده امام ویا خدمه ویا اسلامدن
برینك خانه سنه ویرلمیه رك برموجب تحریرات سامیه بلا تأخیر
رؤسای روحانیه لری معرفتیله ابوین واقربالرینه تسلیم
ایتدیرلمسنی وبومقوله لرك مرتبه بلوغه واصل اولوب اولمدقلرنده
اختلاف ظهورنده ورئیس روحانی ویا مجالس اداره خرسیتیان
اعضایی طرفندن بوكا متعلق دیکر اعتراض وقوعنده قبول

اسلامیتلری تجویز اولنیور . واقعا بومعامله نك اصول متخذہ دن اولدینی وبوصیلرک سن بلوغه وصولر نده اختیار ایلیه جکاری مذهبی قبولده مختار اوله جقلری دنیلور ایسه ده بومعامله یه بطریقخانه جه هیچ بروقت موافقت کوسترلمدیکی وحد ذاتنده طوغری اولمیان برمعامله نك اصول اتخادی واوزرندن از چوق زمان مرور یله هیچ بروقت مقارن صواب اوله میه جفی بدیهی اولدینی کبی تبدیل دین ایلیان وانا یا باباسنه تسلیم ایدیلان بوچوجقلردن بریسنك سن بلوغه وصولنده مذهب اصلیسنه رجوع ایلدیکنك شمدی یه قدر برتك مثالی بولنامسنه وذاتاً کندیسنه درت بش یاشنده ویادهای بیوک برصبی تسلیم اولنان کسنه نك چوجفی کندی قبول ایلدیکی مذهبه تربیه ایتیموده مرتبه بلوغه وصولنده دیلدیکی مذهبی قبولده مختار براقه جفی احتمال ویریلور شیلردن اولمامسنه ومع هذا خرستیان قاریلرندن بریسی اسلام اولوبده مؤخرأ رجوع ایلدیکی صورتده اسلام نکاحندن متولد چوجفك بحق اسلام چوجفی عدیله یاننده براقلمیوب استرداد ایلدیکنه نظراً بوسوزك دخی ذات مصلحته وحقیقت حاله موافق اولمدینی اشکاردر والحاصل

یکرمی بریاشنه واصل اولمیانلرک قانوناً غیررشید عد اولنه رق معاملات تجاریه ده بولمسنه مساع قانونی اولمدینی وشاید بولنه جق اولورلریسه معاملاتنی کان لم یکن حکمنده طوتلدینی حالده انسان ایچون دنیا و آخرتده اک مهم واک عالی شی اولان دین بحثنده ایکی مذهب اراسنی دکل عادتایکی متاعک کیفیتنی تمیز ایلمک اقتدارینی طائر اولمیان اون بش یاشنده کی چوجقلر عاقل ومیز عد اولنه رق کندیلرینه تبدیل مذهب ایچون مساعده اولنیور معروضات آنفهدن صوگ تعلیمات علیه ایله روم تبعه ملوکانه نك برمدتدنبرو عرض ایدیلان شکایاتنك برطرف اوله مدینی وبوبابده شمدی یه قدر جاری ومرعی اولان تحریرات سامیه احکامیله قابل توفیق اولمیان تعلیمات ویرلدیکی مستبان اولوب تحریرات مذکورده نك اولوجهله الغا بیورلدیغنه بطریقخانه جه اینانلما مقده ایسه ده طشرده محلی حکومتلرنجه ایشك اولصورته تلقی ایدلمسی احتمالدن بعید اولمدیغنه ومیل وجدانی^۱ وترجیح دیندن بشقه علی الاکثر هوا وهوس کبی برطاقم دنی سبیلر سابقه سیله تبدیل مذهب ایلدکاری مستغنی عرض وتذکار اولان ادانیدن برقاچ کشی

روحانی بولندیرلمقسنزین ویاخود بولندیریلوبده مغایر اصول
معاملاتدن طولایی اعتراضاتده بولنه جق اولورلرایسه حواله
سمع اولنیه رق وبلکه اعتراضات واقعه صفت تابعیته یاقشیمان
برروضع وحرکت صورتنده حکومت سنییه اراؤه و اخبار
ایدیله رک علی العجله همان اتمام معامله اولنور. تبدیل دین
ایده جکارایله کورشمک ایچون ابوین و اقربالرینک ورئیس
روحانینک یالکز اوله رق بر اقلمی حقنده کی تحریرات سامیه
حکمی خلافنه اوله رق کویا مضاربیه کی احواله میدان ویرلما مک
بهانه سیله یانلرینه برما مور قاتیلور و بونک حضورنده
سربست کوریشلمسی بالطبع ممکن اولمیه جفندن حکم مذکور
اولوجهله اهمیتدن عاری قالور قاچیریلان روم قیز وقاریلری
دها معاملات نظامیه لری اجرا اولنمقسنزین مجلس اداره حضورینه
اسلام قیافتیله چیقاریلور و کچنده بالدفعات باتقریر دعا کوی
عرض اولندیغی اوزره بعضاً بوقیافتله خرسیتان یرینه اسلام
قیز وقاریلری چیقاریله رق هم اقربا ورئیس روحانی واعضای
خرستیانیه استهزا و اغفال و همده اوامروادات علیه اول وجهله
پایمال ایدییلور و نابالغ چوجقلرک افاده لری استماع اولنیوب

ابوین و اقرباسنه ویرلمسی حقنده کی حکم تحریراته مخالفاً بو
چوجقلرک امر اسلامیتلری تأخیر ایدیله رک و سکز اون ویاده
زیاده یاشلرنده اولان چوجقلرک ابویننه تسلیمی فوق العاده
برجبر استعمالنه متوقف ایمش کی کویا بونلر ابویننه کیتمک
ایستدکلرندن حکومتجه جبر استعمالی جائز اوله میه جفی بهانه سیله
امام ویاخدمه ویاخود اهالی مسلمه دن بریسنک خانه سنه
ویریه رک تحریرات سامیه نک سالف العرض حکم صریحی دخی
اول وجهله عقیم قالور کذلک مرتبه بلوغه واصل اولوب
اولمدقلرنده اختلاف ظهور ایدنلر حقنده هر طرفک اشکال
و شبها تی دفع ایده جک صورتده کیفیتک اطرافیه تحقیق
ایدلمسی حقنده کی حکم تحریراته مغایر اوله رق بوکیلرک
تولد و واقیزلری وقوعاتنه دائر متره پولید و پسقپوسخانه لرک
سجلاتندن مخرج قیود رسمیه یه التفات اولنیه رق جثه سنک
کوستریشی معیار اتخاذ و آنکله اکتفا اولنیور صبیانلرک عدم
قبولی حقنده موضوع قاعده یه منافی اوله رق ابوینندن بریسنک
قبول اسلامیتی صره سنده کیزلی ویاخود جبری صورتده برابر
کوتوردیکی چوجقلرک دخی کندیسنه تودیع اولنق صورتیه

بیان عالیسیله اعطا بیوریلان تعلیمات دخی بو خصوصده جاری
و مرعی اصولی حاوی اوله رق بوندن قرقیدی سنه مقدم یعنی
۷ محرم سنه ۱۲۷۶ تاریخیله تسطیر بیوریلان تحریرات سامیه ده
مندرج تعلیمات ایله قابل توفیق دکلدر زیرامد کور تحریرات
سامیه ده اول باول هیچ کیسه نك جبراً و کرهاً دائرة اسلامیه
ادخالی هیچ بروقتده دولت علیه جه تجویز بیورلمش مواددن
اولمدیغی اساس اولمق اوزره بالیان بویولده تضییق واجبار
وقوعنك پطریقلك برات عالیسنك حکم منیفنه توفیقاً صورت
قطعیه و شدیدده منع بیورلمسنی متعاقب نابالغ چوجقلرك
افاده لری استماع اولنمیوب ابوین واقرباسنه ویرلمسی و سنی
مرتبه بلوغه واصل اولوب اولمدیغنده اختلاف ظهور ایدنلر
حقننده مجالس اداره نك اعضای مسلمه و غیر مسلمه سی طرفندن
ممه و مضبطه ایله جانب باب عالیدن بالاستیدان هر طرفك
اشکال و شبهاتی دفع ایده جك صورتده کیفیتك اطرافیه
تحقیق ایدلمسی و کبیر اولانلرك ایسه رئیس روحانیسی و پدر
ومادر وانلر یوغیسه اقرباسی مواجهه سنده مجلسجه عریض
و عمیق استنطاق ایدیله رك بونلر برکرده منفرداً کندیلرینك

استکنانه مصاحبت ایلملرینی ارزو ایدرلرایسه دائرة حکومتك
مناسب برمحله یالکز اوله رق براقیاب کندیلرینه دخی
استنطاق ایتدیرلمسی امر و ازبار بیورلمش اولوب ابوینندن بری
قبول اسلامیت ایدن چوجقلرك اوصره ده اسلام اولان ولیسنك
نزدنده بولنورایسه انده ابقاسنی متضمن بر حکم کوریه میور
دیگر جانبندن طشره ده روم تبعه ملوکانه نك بوبابده کی شکایاتی
شونلر در جکر پاره لری صورت جبرییه ده سلاح استعمالی ایله
وخانه لری باصیله رق آغوشلری ایچندن آلتوب اسلامیتلری اجرا
واحکام نظامیه بواوغورده تاویلاته دوچار ایدیلور قاجیرانلر
مجازاتسز قالور امثالنه جرأت بخش ایدن بو حال خرسیتیان
عائله لرینك امنیت واستراحت دینه لرینی سلب ایدرك جداً
اندیشه لرینی موجب اولور بعض یرلرده حکومت محلیه جه
اجرای اسلامیت امرنده فوق العاده غیرت و فعالیت ابراز
اوله رق کویا اورته ده منافع دولته صوك درجه ده مهم
واستعجالی موجب برایش واریمش کی مجلس اداره ایام و اوقات
فوق العاده و غیر مناسبه ده دعوت و اسلام اوله جقلرك ولی
واقرباسنك ورودی بکلمکسزین و اعضای خرسیتیانیه و رئیس

وحسن آمیزشك اخلاکله بادی اولان بومعاملاتك هواو هوسات
نفسانیة شخصیه یه خدمتدن بشقه نه دولت علیه یه ونه ملت
اسلامیه یه ونه ده دین محمدی یه جدابرفائده موجب اوله میه جفی
تزدعالی اصفانه لرنده مستغنی، عرض وتذکار مواددن اولمغله
متبوع معظم ومفخممز پادشاهمز افندمز حضرتلرینك تبعه
صادقه ومطیعه سندن اولمق حسیله دین وعائله وجکرپاره لری
کبی دنیاده برانسان اچون اك مقدس اولان شیلرك امر
محافظه سنجه متساویاً حمایت وصیانت مظهر اولمقده کندیلرینی
حقلی عدایدن روم تبعه ملوکانه نك بویوزدن علی التوالی واقع
اولان شکایات محقه لرینك رفعیله اصلاح حانه مرحمت وعنايت
علیه نك بیدریغ بیورلمسی مسترحم دعا کوی اولمغین اولبابده
فی ۱۴ صفر سنه ۱۳۲۱ و فی ۸ مایس ۱۳۱۹ .

عدلیه ومذاهب نظارت جلیله سنه

اجرای اسلامیت امرنده برمدتدنبرو اصول وقاعده یه مغایر
وقوعه کتیری لان احوال ومعاملاتدن طولایی سبق ایدن

معروضات دعا کوییدن بالبحث داخله نظارت جلیله سندن ۲۰
حزیران سنه ۱۳۱۹ تاریخی و ۱۱۰ نومرو ایله ولایات شاهانه
والویه غیر ملحقه یه تعمیماً تحریرات عالیه یازلدیغی اخیراً من غیر
رسم استحصال اولنان برصورت غیر مصدقه سندن رهین ایقان
دعا کوی اولدی صورت مذکوره یه نظراً معروضات
سالفه دن بعضیسنك درجی یله واز جمله اولاً اسلامیتی قبول
ایده جککردن اوز بش یاشنه واصل اولمیان چوجققلرك تأخیر
معامله لری وثانیاً ابویندن بری قبول اسلامیت ایدن چوجققلرك
بعدالبوغ دیله دکلری دینی قبولده مختار اولمق اوزره اسلام
اوله جق پدر ویاوالده سی یاننده بولنه جق اولورسه آنده ابقاسی
اصول متخذدن اولدقلری وثالثاً سندنه تردد اولنان ویاخود
اختلاف ظهور ایدنلر حقنده تداییر تألیفیه آرانلمقسزین
بونلرك همان درسعادت اعزامی قیل وقال تکنونه واعظام
شکایته سببیت ویرمکده اولدینی بیانیه احوال مذکوره ده
اصول دائره سنده معامله ایفاسی امر و اشعار بیورلمش اولوب
حالبوکه روم تبعه شاهانه نك بویابده کی شکایاتی بالاده مندرج
مواده منحصر اولمدینی کی بویابده اصول متخذدن اولدینی

ذیل آق طاع سچل نفوسی متره پولیدخانه نك شكایاتنه رغما
روملره مخصوص تذاکر عثمانیه ده کی مذهب خانه سنده یالکرز
روم لفظنی طی ایتمکله قالمیوب شمدی یه قدر متنصر روم یازلمش
اولانلری بیله خود بخود مسلم یازمقده اولدیغندن مسئله توسع
ایدرك برقاندها وخامت کسب ایلدیکی درکاردر .

قبول اسلامیت حقنده پطریقخانه تقاریری

عدلیه ومذاهب نظارت جلیله سنه

پطریقخانه ایله مأمورین روحانیه سنه حسب الدیانه تحمیل
اولنان وظیفه مبرمه نك دلالت والجاسیله مواد آتیه نك پیشگاه
سامی جناب نظارت پناهیلرینه عرضنه مبادرت اولنور شویله که:
برمدت دنبرو طشرده هر هانکی یاشده وهر هانکی جنسندن
اولورسه اولسون روم اورتودوقس جماعتی افرادینک وعلی
الخصوص کنج واکثریا نابالغ ارکک وقر چوققلرک سربستی
وجدانه موافق اولمیان بر صورتله اجرای اسلامیتلری خصوصنده

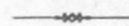
براستعجال مشاهده اولنمقده در فی الواقع بویوزدن واقع اولان
اعتراضاته قبول اسلامیت ایدنلرک بوبابده کی حرکات
ومعاملاتنده میل وجدانی وحسن رضالرندن بشقه برسانقه
بولمادیغنی بیانات مطرده سیله مقابله اولنمقده وبوخصوصاتده
رؤسای روحانیه نك اک زیاده موقعی اشکال ایدن احوالندن
اولمق اوزره هنوزکندینی بیلیمیان ونیک وبدی فرق ایتمیان
بر طاقم صیلرک مختاریت حقنده کی تأمینات علیه رغما
هر نه دنایسه تبدیل دین ایلان ابوینک یاننه عادتاً برمتاع کی
براقلمقده وبالغ وبالغه اولمیان چوققلرک اقوالنه التفات اولنمیه رق
همان ولی ووصیلرینه تودیعی تعلیمات مخصوصه احکامندن ایکن
بوکیملرک دخی ولیلرینه عودتی دیلکارینه براقیله رق بوصورتله
سنلرینک حد بلوغه وصولنه قدر قاجیرانلرک ویا امام ویا خدمه دن
برینک خانه سنده ترك اولنمقده وبوخصوصده بومقوله لرک
تطبیقی وامثالنک جلی ایچون برطاقم دنقریب مواعید وفوائد
ارائه اولنهرق بواوغورده قر قاجیرانلر حقنده احکام نظامیه
تطبیقی جهته کیدلما مکده اولدیغنی مع التأسف کورلمکده
ایسه ده اهالی اسلامیه ایله اهالی خریستیانیه بیننده کی وفاق

قاريلرك هر طرفي يوقلانمش وامثالي نامسبق بوحال ظلم
ورذالت اشتمال درت كون دوام ايتشدرد. بومدت ظرفنده
خرستودولوس كله شيدى ومرادطوسونيدى وپاولوقره قولىجىدى
نام اوچ دليقائلى طوتيله رق زنجيره اورلمش وتحت الحفظ
يوزغاده واورادن برسمت مجهوله سوق اولمشدر حالات
معروضه اثناسنده قائم مقام حكومت قوناغنده زيبلايه رق
استاوريليرى بالكلية محو ووجودلرينى ازاله ايله جكنى ويا خود
كنديلرينه قبول اسلاميت ايتديره جكنى باغريوردى عن اصل
يوزغادلى اولوب بوندن سكسان سنه مقدم حكومت سنيه نك
سله تأديبنه اوغرامش برعاصى عائله سنه منسوب اولان چاپان
اوغلى اديب نام قائم مقامك بوكى حركات ظالمانه واستبدادكارانه سى
مجرد عائله سى نقلياتنه ضميمه جهالت وفرط تعصبك اثرى
اولديغى كى قوم شوسى اولوب كوچك ياشنده برابر تحصيل
ايلمش اولديغى آق طاغاك يالكز خريستيان دكل اسلاملردن بيله
برچوق اهايلسنه قارشو بسليكى بغض وعداوتنك دخى
نتيجه سيدر كه مظهر توجهى اولديغى سابق انقره واليسنه اهالى
اسلاميه دن اهليت واقتدار صاحبي اولانلرى كويا استاوريليرى

التزام ايدييوركي كوستره رك اداره اموردن منع ايتديرمى
بوكامبنى اوليور مومى اليه يوزغادده كى اقرباسنك حمايه سى
سايه سنده معيتمده كيلرك دائماً مافوقلرينى اغفال ايده بيله جك
صورتده اشخاصدن عبارت اولمسنه موفق اولمشدر از جمله حالات
معروضه دن طولايى كچنده يوزغاد متصرفلغيله انقره ولايته
وقوعبولان شكايات اوزرنه با امرعالى استجواب ايديلان
استاوريليلرك امر استجوابنى كوشه ده بوجاقده اجرا ايتديرمك
صورتيله مرقوملرك افاده لرينى تغيير وتحريف ايده بيلمشدرد
بو حاللر بسببلى داخيه نظارت جليله سنك رهين اطلاعنه واصل
اولمش اولمالى كه خبر انديغنه كوره قائم مقام مومى اليهك دنك
قائم مقاملغنه تحويل مأموريتى نظارت مشاراليها جه اشعار اولمش
ايسه ده مومى اليهك وطنى اولان يوزغادك دنك معدنه پك
يقين اولديغندن بوضورتك مناسب اوله ميه جنى مطالعه سيله
انقره ولايتنجه قيرشهرى متصرفلغنه عطفأ رد ايدلمش و طالبو كه
مومى اليهك بش سنه آق طاغنده قالمسى بطريق الاولى جائز
دكل ايدى يكي انقره واليسى بالجملة سنجاق وقضالرى دورايلديكى
حاله آق طاغه كلمكدن چكمشدر.

حقنده بر ظلم دینی نظریله باقیله رق جناب حقه قارشو رفع صدای
تألم ایله استدعای عدل و داد اولنیور اولبایده .

فی ۲۰ جمادی الاولی سنه ۱۳۲۵ و فی ۱۸ حزیران سنه ۱۳۲۳ .

آق طاغ روم اهلایسی حقنده بوکره روا کویلان مظالم و تعدیات
دائر محندن ۲۳ مایس سنه ۱۹۰۷ تاریخیه وارد اولان تحریراتک
صورت مترجمه سیدر

داخل اسنان اولانلرک تحریسی زمانی بلا و قوعات مهمه مرور
ایتدیکی کبی قرعه کشیده سی دورینک ده او یولده جریان ایلمسی
مأمول ایکن بالعکسی او یله بر طاقم تعدیات و قوعبولدی که اهل
اسلامدن اسنان عسکریه یه داخل اولانلر حقنده شمدی یه قدر
بریرده و قوعبولدیغی اصلا ایشیدلما مشدر رأی خود یله می یوخسه
اغلب احقاله کوره او امر علیه نتیجه سی اوله رق می هر نصلسه
کمال عنف و شدتله اجرای معامله ایدن قائم مقامک ویردیکی
او امر شدید اوزرینه اورادن کیسه یه چیقوب کیتک ایچون

مساعدده اولمیدیغی کبی پوسته و تلغرافخانه نک دخی روم اهلایسنه
قارشو قپاندیغی ایچون کیجه خبر آلمان مظالم و تعدیات واقعه
بروجه آتی خلاصه اولنور شویله که : استاوریلیرک بوندن ایکی
سنه مقدم ویردکاری دفترده اسامی خرسیتانیه لری کوسترلدیکی
حالده حکومت محلیه بود دفتر مندرجاتی خلافت اوله رق و اهالی
مرقومه نک انضمام معلومات و موافقتی اولمق سزین خود بخود
اسامی اسلامیه ایله قید و تحریر ایتدیردیکندن بودفعه قائم مقام
قیود مذکوریه بناء مختارانه خبر ویرمک سزین خلاف قانون
واصول کچن مارت شهرینک یکر می اوچنجی کیجه سی ساعت
بش قرارلرنده استاوریلی عائله لری دخی ساکن اولدقلری ایکی
محلاته برقاچ مفرزه عسکریه کوندرمکله بونلر مصونیت مسکن
قاعده سی خلافت اوله رق یالکز استاوریلیرک دکل سائر
خرستیانلرک بیله خانه قپولرینی قیره رق جبراً ایچری یه کیر مشلر
واویله شدتلر و رذالتلر کوستر مشلر که عائلدر و بتون بو محلات
اهالیسی عظیم خوف و دهشته دوچار اولمش و برچوق قاری
وچوجق بایلوب وقعده دن صکره کونلرجه یتاقده خسته یاتمشلر در
باصقین صره سنده قاری قیافتنده ارککار اولمسون بهانه سیله

طر بزون ولايتك محال معلومه مختلفه سنده ساكن اولوب
خرستيانلنى حكومت سنيه جه طانيلان اهايلدن اصلا برفرق
اولمدينى ميدانده اولدينى كې معاملات معروضه نك نه دولت
عليه جه اديان مصدقه دن اولان روم مذهبي حقنده سلطنت سنيه دن
مبذول بيوريلان حمايه جليله يه ونه ده حكومت سنيه جه اعلان
بيوريلان سربستى وجدان قاعده سنه توافق ايده ميه جكي
جهتله قطعاً رهين جواز على اوله ميه جنى بديدار اولديغندن
عصر سربستى حصر حضرت پادشاهيده اهالى مرقومه نك
خرستيان اولدقلى حالده اسلام قيد اولنق اوزره تضيق
واجبار ايدمليوب كندى واولاد وعائله لريله بونلر دن قارى آلان
سائر روم خريستيانلرك دخى اولاد وعائله لرينك سجل نفوسه
خرستيان قيد اولنلرى خصوصنده لازم كلانلره اوامر عليه
قطعيه اعطا بيوريله رق ايكي سنه دنبرو دوام ايدن تضيقاته
نهايت ويرلمسى مراحم وعنايات جليله جناب صدارت پناهيلرندن
مسترحم دعا كوي اولمغين اولبا بده .

فى ۹ رجب سنه ۱۳۲۴ و فى ۱۶ اغستوس سنه ۱۳۲۲

مقام جليل صدارت عظمى جانب ساميسنه

معروض داعى كمينه لريدركه

آق طاع قضاسى قائم مقاملغجه محلى روم اهالىسى حقنده اجراسى
بلكه دور آخره ياقيشيق الهيله جك برطاقم تدابير زجرية
وتضييقه اتخاذ واجرا ايدلمكده اولدينى، صورتى لفا پيشگاه
سامى فخيانه لرينه تقديم اولنان تحريرات محليه دن كمال تأسفه
خبر آلمشدر بورادن ويريلان اوامر عليه مستند اوله جنى دركار
اولان تدابير مذكوره ايسه خريستيانلقد طوغوب بيومش
ويارم عصر دنبرو بونى اعلان و اظهار ايلمش اولان برطاقم
ادملره مطلقاً قبول اسلاميت ايتديرمك مقصدينه معطوفدر .
استعمالى بشقه طرفلره دخى امر اولندينى جمله اشعار اتدن
اكلاشلان بوتدابيره بطريقخانه جه سربستى وجدان قاعده سى
اعلان بيوريلان عصر حاضرده كندى واولاد روحانيه سى

ایله برابر الیوم اولانجه قوتلریله رفع صوت ایلیه رک و قوعبولان
اقرارلرینه کوره تحریر اولملاری ایچون اقتضا ایدنلره اوامر
علیه اعطا بیورلمسک مرحمت و معدت سنیه دن کمال سوز
و کدازله نیاز و استرحامنه اجتسار اولمغله اولبابده

فی ۲ ربیع الاخر سنه ۱۳۲۴ و فی ۱۲ مایس سنه ۱۳۲۲

مقام جلیل صدارت عظمای جانب سامیسنه

معروض داعی کینه لریدرکه

انقره ولایتک اق طاع قضاسی اهلیندن استاوریلی نامیله
معلوم اولوب اسلام قید اولملری ایچون تضییق ایدیلان اهالی
مقدما الجاآت زمانیه حسبله بر ادهلق اسلام نام و حالنده
کورنمش و تحریر عتیقه دخی اولوجهله قید اولمش ایسه ده
بونلرک هیچ بروقت اسلام اولمیوب اونه دنبرو روم اورتودوقس
اولدقلری حتی تنظیمات خیرییه دنبرو اظهار دین ایدرک روم

کلیسارنده سائر اهالی خرسینییه ایله برابر حکومت محلیه نک
پیش انظارنده علناً اجرای آیین ایلدکاری کبی نکاح و وافتیز
و دفن کبی عقود و معاملات دخی کاملاً خرسینیان مذهبنجه اجرا
اولنه کلدیکی، مقدما تقدیم اولنان تقاریر دعا کوییده برتفصیل
عرض اولنهرق مرحمت و معدت سنیه استرحام ایدلمشیدی
محلندن اخیراً دخی بطریقخانه یه توارد ایدن مکتوبلردن مع
التأسف اکلاشلیغنه کوره اهالی مرقومه نک مجرد تحریر
جدیدده اسلام قید ایدملرینه موافقت ایلدکلرندن طولای
ایکی سنیه قریب مدتدنبرو تبعید اولدقلری یرلردن اخیراً
عائله لری نزدینه عودتلیینه اذن و یرلمش ایسه ده اورایه
مواصلتلرنده حکومت محلیه جهینه اسلام قید ایدلمک و او یولده
تنظیم و املا اولنان تذاکر عثمانیه بی آلمق خصوصنده اجبارلری
جهتنه کیدلدیکی حتی آلمیانلرک حقوق مدنییه دن اسقاط جزاسیله
تهدید ایدلمکده و بونلرک مناکحات واقعهلری و اولادی
طانلما مقده اولدیغی کبی بونلردن قاری آلوب اولاد پیدا ایدن
سائر خرسینیانلرک دخی عائله و اولادی طانلمیه رق کندیلری
مجرد دیو قید ایدلمکده اولدقلرندن و حالبوکه اهالی مرقومه نک،

بوخرستیانلرک کلیسارده دینداشلی اولان سائر خرستیانلر ايله برلکده عبادت ایتملی شدیداً منع اولنه رق کویا اهالی اسلامیه دن ایمش کبی جامعلره کیتلری امر و تنیه ایدلمشدر سائر خرستیانلر ايله عقد صهریت ایلملی تحت ممنوعیته آنه رق بویولده سبق ایدن عقدنشال و نکاحلری کائن لم یکن حکمنده طوتملقدده در تحت نکاحلرنده بولنان زوجه لرله آنلردن متولد اولادی طانلما مقده و کندیلری ايله سجل نفوسه اهالی اسلامیه کبی اسلام اسملری ايله قید اولمالری ایچون اجبار ایدلمکده در بوسبیدن طولای بوندن اون درت آی مقدم بونلرک معتبرانی ايله محلی متره پولید و کیلی مجرد سائرلرینک اخافه سیچون نفی واجلا ایدیلهرک غربتده عائله لرندن اوزاق یرلرده اولنجه یه قدر کندیلرینه سفالت چکدیرلمکده وبالا خره ده، بطریقخانه یه بودفعه وارد اولان خبرلره کوره، شکایات متوالیه یه اصلا التفات اولنیه رق اهالی مرقومه نك کافه سی حکومت محلیه جه خودسرانه و نظامشکسانه اسلام دینی و اسلام اسملریله قید اولندقلری کبی هنوز اون بش یاشنده کی ارکک چوجقلری ده مسلم کبی عسکره خدمت ایتمک اوزره مجبور طوتملقدده در

اشته امثالی نامسبوق اولان بو احوال طاقت فرسایه قارشو بطریقخانه صوگ درجه ده دلخون اولدینی و دیگر طرفدن دخی تعظم حالی و ترک دینه موتی ترجیح ایلیه جککریخی حاوی اهالی مرقومه دن مورود مکتوبلرک مندرجاتی ايله اخیراً شرفوارد اولان ۶ مایس سنه ۳۲۲ تاریخی تذکره علیه جناب نظارت پناهینک مال عالینسی پیش نظرده بولندیردینی حالده، نه سربستی وجدان حقنده وضع و اعلان بیوریلان قاعده یه ونه ده بطریقک برات عالینسک جبراً اجرای اسلامیت ایدلماسی حقنده کی حکم منیفنه اصلا موافق اولمیان و روم تبعه صادقه ملوکانه اوزرینه الک الیم تأثیری اجرا ایتمکله برابر بطریقخانه یی ده آرتق وظائف روحانیه سی ایفا ایدهمیه جک برحاله ایصال ایلیه جک و مع هذا دولت علیه ده برکونا منفعت حقیقه بخش ایلمدیکی شویله طورسون بالعکس بدخواهانه سرمایه تجاوزات کونا کون اولمق صورتیله کلی ضرری مؤدی اوله جق اولان بو حالکدها زیاده دوام ایلمسی تجویز بیورلمیوب دین خصوصنده الک زیاده نظر اعتباره آنسی لازم کلان و اهالی مرقومه نك یدی سنه دنبرو حقلرنده روا کوریلان بونجه تضییقات و معاملات شدید

بعید محال نامعلومه یه سوق واجلا اولمقده، زوجة مشروعه لری
طانلمدقلری کبی مذهبداشلری اولان سائر خرسیانلر ایلہ سبق
ایدن مناکحاتی ده کائن لم یکن عد ایدیلہ رک چوجقلرینه پیچ
نظریلہ باقلمقده، قضاده کی متره پولید وکیلی اہالی مذکورہ یه
قبول اسلامیت ایتدیرمیور دینیلہ رک جانی کبی تحت الحفظ
انقرہ یه کوتوریلوب بطریقخانہ نک بوبابده کی استرحامات
متوالیہ سی اسعاف اولنما مقده در مع هذا عصر جلیل جناب
ملکداریلرنده بو حالک دوامنه مرحمت ومعدلت سنیه جناب
پادشاهیلرینک بروجهلہ قائل اولمیه جقلری بدیهی بولنمغله
بومثللو خرسیانلرک اعتقادات وجدانیہ لری وسربستی وجدان
قاعدہ سیلہ بطریقک برات عالسی احکام منیفہ سی خلافتہ
اولہ رق قبول اسلامیت ایتک ایچون اجبار ایدلماسی فرمان
بیوریلہ رق روزوشب تزیاد عمر وعافیت جہانقیمت جناب
شہنشاہیلری دعوات مفروضہ خیریه سیلہ ترطیب اسان صداقت
ایدن وحالات معروضہ دن طولایی مستغرق یأس والم اولان
روم تبعہ صادقہ شاهانہ لرینک ازسرنواحیا بیورلمسی باب
مراحم مأب ولی نعمت بمنت اعظمیلرینہ دخالتلہ تضرع

واسترحامنه اجتسار اولنغین اولبابده وقاطبہ احولدہ امر وفرمان
ومرحمت بی پایان شوکتلو پادشاهمز افندمز حضر تلرینکدر
فی ١٧ سفر سنہ ١٣٢٤ وفی ٢٩ مارت سنہ ١٣٢٢

مقام جلیل صدارت عظمای جانب سامیسنہ

معروض داعی کمینہ لریدرکہ

مقدما برآراق مجرد الجآت زمانیه سبیلہ آیین ومراسم دینیہ
خرستیانیہ بی خفیاً اجرایہ مجبور اولدقلری حالده تنظیمات
خیریه دنبرواظهار دین ایلان آق طاغ قضاسی خرسیانلرینک،
سلطنت سنیه جہ بالجمله عالم مدنیته قارشواعلان بیوریلان سربستی
وجدان قاعدہ سنہ مغایر اولہ رق، اجرای اسلامیتلری ایچون
استعمال اولنان جبرک منعی یدی سنیه قریب مدت دنبروشفاها
وتحریر اعلی التوالی وقوعبولان مراجعات وتقذیم ایدیلان تقاریر
دعا کوی ایلہ حکومت سنیه دن استرحام قلمقده در مع التأسف

هم سلطنت سنيه نك سالف العرض بيانات جليله عليه لرينه وهم
 پطريقلك برات عاليسنده كي امر و فرمان همايونه و همده دولت
 عليه جه متخذ سربستی وجدان قاعده سنه اصلا توافق ايده ميان
 و امثالي نامسبوق اولان بو حاله قارشو پطريقخانه جه كمال تأسف
 اولنه رق و دينجه عهده سنه متحتم اولان وظيفه حسيله روم
 اورتودوقس ملتلك اساس موجوديتي تشكيل ايدن اولاد
 معنويه لرينك سربستی وجدانلرينه قارشو بوتعرضات و خيمه يه
 تحمل ايديله ميهر ك بوحالك دوامنه مساعده بيورلماسی و بوسبیدن
 طولاي منفاده بولنان معلوم الاسامی خرستيان معتبرانی ايله
 متره پوليد و كينك همان اعاده و قضای مذكوره بولنان بوقيل
 خرستيانلرك دخی سجل نفوس نظامنامه سی حكمنجه افاده لری
 وجهله قيد و تحریر ايدلمسی ایچون لازم كلانلره او امر علیه
 مؤثره اعطا بيورلمسی دلالات علیه نظارت پناهيلريله حكومت
 سنيه دن مسترحم داعيانه مز اولمغله اولبا بده

فی ۱۹ ذی الحجه سنه ۱۳۱۴ و فی ۳۱ كانون ثانی سنه ۱۳۲۱

جناب حق ولی نعمت بیمنت اعظمیز پادشاه فاروقجاه افندیمر
 حضر تلرینك عمرو عافیت جه ناقیمت ملوكانه لرینی مزداد و فراوان
 بیورسون آمین

برخیلی مدتد نبرواق طاغ قضا سنده جریان ایدن احوال پطريقخانه
 ايله بالجمله روم تبعه صادقه ملوكانه لرینی تا قبلر نندن زخم دار حزن
 واسف ایلمشدر. تقریباً بوندن یتش سنه مقدم اصلاحات
 فرمان عالیسیله عالم مدنیه قارشو سربستی وجدان قاعده سی
 اعلان بیورلمش و بنا برین مقدا بر اراق باطناً خرستیان
 اولدقلری حالده ظاهراً الجآت زمانیه حسيله اسلام کی کچین
 اهلینك فرمان عالی مذکورك شرفتعلق بیورلمسنى متعاقب
 حكومت سنيه جه خرستیانلقلری طانمش اولمسنه رغماً بودفعه
 بومثللو خرستیانلرك اولادی حكومتجه مجرد اسلامیتی قبول
 ایتمك اوزره علناً ازهرجهت تضییق و اجبار ایدلمكده
 وعدم موافقتلری جهتيله حبسخانه یه القا و مملکت وعائله لرندن

عائسی دخی روم تبعه شاهانه نك جبراً اجرای اسلامیتى منع
و تحذیر یولنده پطریقلك برات عاليسنده کی امر و فرمان هما یوندر
حتى تقریباً بوندن یتش سنه مقدم ممالك شاهانه نك بعض
طرفلرنده بر طاقم روم تبعه ملوكانه نك الجآت زمانیه و محلیه
نتیجه سی اوله رق باطناً خرسیان اولدقلری حالده ظاهر اسلام
نام و حالنده کورنمکه مجبور اولدقلری اکلانلر قده مجرد سربستی
وجدان قاعده سنك نه درجه مرعی طوتلدیغنی بتون عالم مدنیته
قارشو اعلاناً بوبابده اصلاحات فرمان عالیه سیله تأمینات عالییه
اعطایورلمش و متعاقباً اظهار مافی الضمیر ایدن بوخنی خرسیانلرک
خرستیانلغی حکومت سنییه جه طانیلمشدر حالبوکه آرادن
بونجه سنه مرورندن صکره آق طاغ قائم مقاملغنی بوندن یدی
سنه اول قضای مذکورده بولتان بوقیل خرسیانلرک اولاد
واحفادینك فی مابعد خرسیانجه عبادت ایتلری ممنوع اولوب
آیین محمدی بی ایفا ایلملری کندیلرینه تبلیغ حتی نشان و نکاح
کی برطاقم عقود مذهبییه نك بیله فسخ و منعه جرأت اولنش
و سربستی وجدان قاعده سنك بویولده دوچار خلل اولدیغنی
پطریقخانه جه مع التأسف خبر آلمسنى متعاقب همان کیفیت

۱۵ شباط سنه ۱۳۱۴ تاریخنده بیشگاه عالی جناب نظارت پناهیلرینه
تقدیم اولتان تقریر ایلله حکومت سنییه نك پدش انظار علیه سنه
عرض اولنه رق معامله نك اصلاحی انتظارنده بولنمقده ایکن
آرادن چوق کچمه دن اورانفوس عمومیه سنك تحریری صره سنده
مأمورین مخصوصه سنییه بوخرستیانلرک اهالی مسلمیه کی اسامی
اسلامیه ایلله قید و تحریرینه قالدیشیلهرق بولنرک مناکحاتیله
زوجات و اولاد موجوده لری طانیلمامش و اهالی مرقومه نك
خرستیان اولوب اسلام اولمقلری بیانیله بحق مخالفلری اوزرینه
حکومت محلییه جه بولنرک ایلری کلانلری در دست ایدیله رک
محال معاومه یه نفی و محلی متره پولید و کیلی دخی عادتاجانی کی تحت
الحفظ انقریه سوق اولنش و او وقتدن بوآنه قدر کدرا نایدن
ایکی سنه مدت ظرفنده حکومت سنییه یه پطریقخانه جه شفاهاً
و تحریراً و هیئت مخصوصه اعزامیله دخی علی التوالی وقوع بولان
معروضات و استرحامات ایلله برابر مرقوم خرسیانلر اسلامیتی
قبول ایتک اوزره هنوز تحت تضییقه بولنوب ایلری کلانلری
مخصوصاً عائله لرندن جدا منفاده طوتلمقده و محلی متره پولید
و کیلنك دخی محل مأموریتنه عودتنه مساعدده ایدلما مکده بولنشدر

استاوریلیر حقنده پطریقخانه تقاریری

عدلیه ومذاهب نظارت جلیله سنه

نزد عالی جناب نظارت پناهیلر نده مستغنی عرض اولدینی اوزره
هر هیئت اجتماعیه نك اس الاساس بقاسی، شامل اولدینی
افرادك موجودیت جسمانیه ومعنویه لرینك هر کونا سوء قصد
وتعرضدن مصونیتی اولوب برنجیسنك یعنی موجودیت
جسمانیه نك تأمین قواین ضابطه وعدلیه کی انتظام عامیه متعلق
نظامات ایله میسر اولدینی کی ایکسجیسنك یعنی موجودیت
معنویه نك تأمین مجرد سربستی وجدان سایه سنده اولور ایشته
بوسبیه مبنی درکه سلطنت سنیه جه فتح قسطنطنیه دنبروروم
جماعتنك موجودیت جسمانیه سیله برابر سربستی وجدان
قاعده سی اعلان بیورلمق صورتیله موجودیت معنویه سنك دخی
تأمین خصوصنه بذل لطف وعنايت بیورلمشدر بونك دلیل

